

Ezer ajándék olvasóinknak!

strana 12 oldal

ma na plaćena u gotovom!

Cena - ára 1 dinár

BUDAPEST

T. c. Dunaposta

IV. Semmelweis u. 15 I. 4.

eli Ujság

Novlszad, 1937 december 21, kedd

Urednik — Szerkeszti
Andréc Dezso

18. évfolyam 348. szám

Anglia megerősíti keletázsiai hajóhadát

Japan ~ a feszült nemzetközi helyzetre való tekintettel ~ elhalasztja a Délkína elleni offenzívát ~ A japánok vérfürdőt rendeztek Nankingban

Londonból jelentik: A Panay elcsúszásáról beérkezett legújabb jelentések után a helyzet ismét komolyra fordult. Eden külügyminiszter Corbin francia nagykövettel hosszabb megbeszélést tartott a távolkeleti helyzetről. A legközelebbi napokban London, Páris és Washington között fontos tanácskozásokat várnak.

Az angol tengernagy hivatal a földközi-tengeri hajóhad több egységének parancsot adott, álljanak készenlétben a távolkeleti angol flotta megerősítésére. Az angol kormány 2 csatahajót, négy torpedórombolót, több segédcirkálót

és repülőgép anyahajót küld a távolkeleti vizekre.

ELSÜLYESZTETT JAPAN HADIHAJÓ

Hongkongi jelentés szerint a japán hadihajók és a kínai parti őrök tüzérégi párbaja során a kínaiak Vusannál, Honkongtól 300 mérföldnyire elsülyesztettek egy japán torpedórombolót.

A sanghaji japán hatóságok megakadályozták a »Bee« és a »Lady Bird« angol ágyunaszádoknak a hongkongi tengerészeti arzenálban való kijáratát.

hogy Nankingban tovább folytatják a tisztogatási akciót, mert még 20.000 kínai katona van a városban, akik portyaharcot folytatnak a japánok ellen.

CSINGTAU LANGOKBAN

A Reuter-iroda jelentése szerint Csingtauban nagyon súlyos a helyzet. Az éjszaka folyamán egymást érték a robbanások és a város nagy része lángokban áll. A tüzek főleg a japán szövedékben keletkeztek. Több angol és amerikai hadihajó elindult a város felé. A Csingtauból érkező nyugtalanító hírek a hankau japán engedményes terület parancsnokságát arra indították, hogy katonailag megszálljon minden olyan tulajdont, amely a japánoké és amelyet tulajdonosai elhagytak.

HANKAU BOMBÁZÁSÁT VARJÁK

Hankauból jelenti a Havas-iroda: Az itteni francia konzul azt a tanácsot adta a francia állampolgároknak, hogy hagyják el a várost, mert a japán repülőgépek

valószínűen bombázzák.

A Reuter iroda jelentése szerint Sanghájban valószínűnek tartják, hogy a japánok a legrövidebb időn belül megkezdik a Délkína elleni offenzívát.

Sanghaji kínai forrásból azt jelentik, hogy a japánok Csekinang tartomány fővárosa, Hangseu irányában nyomulnak előre.

CSANGKAISEK NEM TARGYAL A BÉKÉRŐL

Tokióból jelenti a Havas-iroda: Csangkaisek elutasította külügyminiszterének a béketárgyalások megindítására vonatkozó felhívását. Kijelentette, hogy a meghódítás Kínát teljesen tönkretenné.

ISMÉT BOMBÁZTÁK KANTONT

A Stefani-iroda sanghaji jelentése szerint a japán repülőgépek vasárnap ismét bombázták Kanton repülőtereit. A japánok Formosa szigetén négy hadosztályt szállítottak partra, hogy megerősítsék azokat a csapatokat, amelyek támadásra indulnak Délkína eleln.

Rémuralom Nankingban

Londonból jelentik: C. M. Macdonald, a Times különtudósítója, aki — mint jelentettük — az elsülyesztett Panay ágyunaszádról me- nekült meg, hosszú tudósításban számol be Nanking elesetről. Az angol újságíró a japánok bevonulásáról a következőket írja:

— A japán csapatok hétfőn reggel északi irányból vonultak be Nankingba és nyomban megkezdtek a város rendszeres megtisztítását. Több ezer kínai katona, aki még a városban rekedt, le-

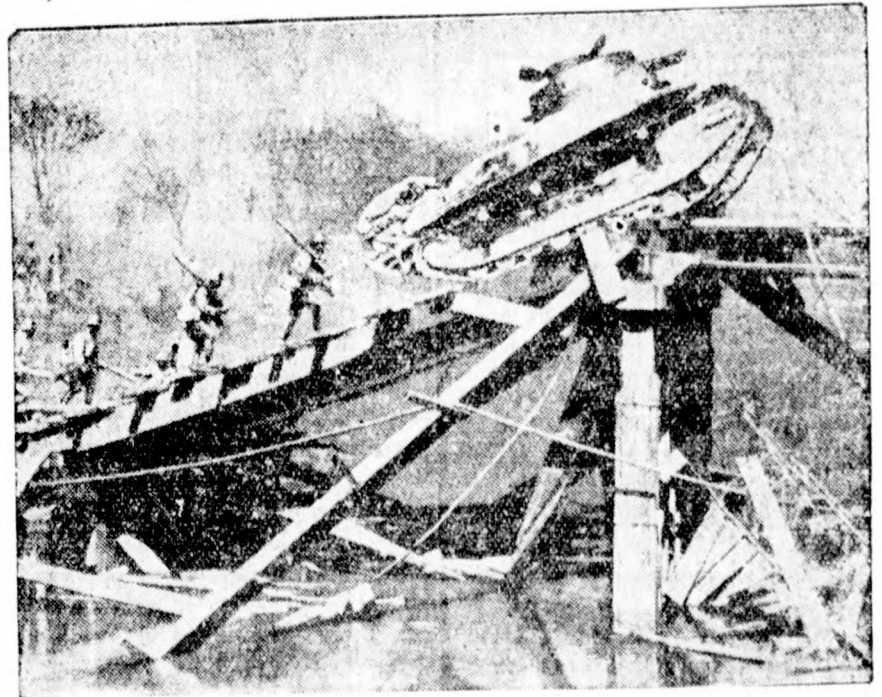
tette a fegyvert. A lakosság vak rémületben menekült és az utcák tele voltak segítségért könyörgő sebesültekkel. A japánok mindenképpen, aki kellő ok nélkül tartózkodott az utcán, a helyszínen agyonlőtték.

Kedden reggel a japánok hajtóvadászatot indítottak mindazok ellen, akik bármiféle kapcsolatban voltak a kínai hadsereggel. A menekültek táborait is átkutatták.

Az utcákon tévelygő katonákat, akik önként megadták magukat, nyomban agyonlőtték. Nem volt irgalom és a japánok valóságos rémuralmat teremtettek az elfoglalt városban. Minden házat átkutattak és a főutcákon nagyarányú fosztogatásba kezdtek. A japán katonák betörték az üzletekbe, órákat, ezüst tárgyakat és minden elvihetőt magukkal vittek, majd kényszerítették a kulikat a zsákmány cipelésére. Többek között benyomultak az amerikai egyetemi kórházba is és elvitték a betegápoló nővérek kar kötőóráit és töltőtollait. Egész épületeket »takarítottak ki« ilymódon. Számos amerikai lobogót is zsákmányoltak, miután előbb letépték az amerikai lobogót. A külföldi üzletekbe is behatoltak és több német üzletet kifosztottak. A japánok számos kínai katonát és rendőrt csoportokba állítottak és úgy lőtték agyon. Az utcákon valóságos hullahegyek emelkedtek, köztük számos öreg ember holttestével. A Hsiakwan-kapunál, az emberi és lóhullák borzalmas, másfél méter magas töltést alkottak, amely felett kocsik és teherautók jártak.

Mint a Reuter-iroda a sanghaji japán főhadiszállásról jelenti, a Nankingból kivonult kínai hadse-

reg 90.000 halottat hagyott hátra. A Havas-iroda sanghaji jelentése szerint japán részről közölték,

A japán tank még a szükséghídon is átmegy. A tank vezetőjének bátorságát és merészségét igazolja ez a kép.

Reggeli levél

A st. clouidi rém

A rémségek korát éljük és nem tudjuk megszokni azokat. Nem tudunk jók és nem tudunk rosszak lenni. Nem tudunk megállapodni, közös megegyezésre jutni az emberiség, követendő elveit illetően. Mi tehetné boldoggá az emberiséget? A jó? A rossz? A törvény? Az anarchia? A háború? A vallás? Az istentelenség? Nem tudjuk. Jó és rossz elvezítette mértékét, mielőtt egyáltalán megtaláltuk volna. Tévlegünk jobbra, tévlegünk balra, kapkodunk fűhöz-fához, felemelkedünk és elbukunk. Lelkünk jobbán az Isten, balján a sátán viaskodnak egymással, az egyik azért, hogy megtartsa, a másik azért, hogy elveszítsen. Hatalmaink merőben ellentétesek, egymásnak ellentmondóak. Csábít a jó és csábít a rossz. Mindegyik egyformán kívánatos. Utunk szakadék szélén vezet, szédít a mélység, minden lépés akaraterőnk végső megfeszítését igényli s amint egy pillanatra kétségek merülnek fel bennünk, menthetetlenül aláhullunk a mélységbe.

Jó és rossz a hit próbatétele és minden ingadozás jó és rossz között az emberi lélek, a megtartó életösszton válsága, lelki anarchia. Nem szabad ingadozni, kétségeket megtűrni magunkban. Hinni kell. Ugy kell élnünk, hogy a hit a jóban, a jó felőbbrendűségében és mindenekelőtt valóságában jelentse számunkra a legnagyobb értéket, boldogságunk, nyugalomunk, emberi önérzetünk, minden rendű és rangú életcélünk végső feltételét, mert csak ez a hit tehet bennünket képessé arra, hogy ezer megkísérlés és kárhozatra vezető alkalom közepette is megmaradhassunk az igazak után.

A st. clouidi rém esete iskolapéldánya a megtartó életösszton hiányának. Eugen Weidmann, a párisi tömeggyilkos végzetét nyilvánvalóan az a körülmény jelentette, hogy nem érezte lelki szükségletének az emberi felőbbrendűség tudatát, a civilizált emberiség eszményeit, következésképpen mindezt elhanyagolható, sulytalan és jelentőség nélküli való csekélységnek érezte és nem törte magát érte. Megalkudott a lelkiismeretével és minden lelkiismereti ügyét elintéztetnek tekintette azzal, hogy elleplezte Alarcot viselt, hogy a nyájban senki se ismerhesse fel benne a ragadozót. Ellensége volt az emberiségnek, csak azért, mert nem tudott hivatni lenni. Nem volt ember. Idegen volt tőle e nyáj hite, erkölcsé, célkitűzése és beírta annyival, hogy látszólag bele tartozott. Beírta a látszattal, azzal, hogy jól vasalt ruhát hordozott és borotválkozott, de embervoltának tudata soha lelkéből lelkezett szükségletét nem képezte.

Az emberiség elemi létérdekeivel szemben indifferens volt és ez a lelkiismereti érzéketlenség tette őt képessé azokra a szörnyűségekre, amelyekkel a kezét bemocskolta. Egy ember élete sohasem jelentett számára többet, mint egy pipa dohányt. Az egész emberiséget civilizációtól

Japán beismerő

Tokióból jelenti a Havas iroda: A japán katonák, akik a Panay közelében levő halásztartózkodtak, géppuskatűz alá vették az amerikai ágyunaszádot. Beismerte azt is, hogy a sülyedő ágyunaszádon japán katonák jelentek meg. A japán külügyminisztérium megbízottja újból hangoztatta, hogy az incidensre azért került sor, mert a rossz látási viszonyok miatt a japánok nem állapíthatták meg az ágyunaszád nemzetiségét.

MERENYLET EGY JAPAN TISZT ELLEN

A Stefani-iroda jelentése szerint Hongkongban merényletet kíséreltek meg Suzuki japán őrnagy ellen. Az őrnagy csak könnyebben sebesült meg. A merényletben több kínai rendőrügynök is részt vett.

ELHALASZTJAK A JAPAN KORONATANÁCSOT

Tokióból jelentik: A japán kormány elhatározta, hogy egyelőre elhalasztja a mikádó jelenlétében tartandó rendkívüli tanácskozást. Ezen a tanácskozáson igen fontos intézkedések kerülnek majd szóba, amelyek elsősorban a kínai helyzetre vonatkoznak. A jelenlegi általános helyzetre való tekintettel a japán kormány jobbnak látja, hogy egyelőre éber figyelemmel kísérje a nemzetközi helyzet alakulását, elsősorban természetesen Nagybritannia, az Egyesült Államok, a szovjetunió és Németország állásfoglalását. Csak a helyzet teljes tisztázása után akarja a kormány a császár hozzájárulását kikérni a tervezett rendszabályok alkalmazásához. Jólétesült japán körökben úgy tudják, hogy elsősorban Kanton ostromáról van szó, attól tartanak azonban, hogy a Kanton ellen meginduló hadműveletek a mai helyzetben kellemetlen következményekkel járhatnak.

HAZASZALLITJAK SANDRO HOLTTESTÉT

Sanghából jelentik: Vasárnap ünnepélyesen felvatalozták Sandri Sandronak, a Panay bombázása során hősi halált halt olasz újságírónak holttestét. A gyászszertartáson megjelent a sanghaji olasz kolónia élén az olasz követ, továbbá a japán hatóságok képviselői és számos külföldi újságíró. Sandro holttestét fasiszta egyenruhába öltöztették, mellén összes hadiköltöztetésekkel. A gyászmise befejezése után a koporsót hajóra tették, amely hazaviszi Olaszországba. Graziani tábornagy Addis Abebából részvétliratot küldött, amelyben méltatja a fasiszta eszmék kiváló harcosának érdemeit.

Sav-próbát tartottak Szomborban Lipót császár pecsétlőrőjén

Nem történt büncselekmény, a vádlottakat felmentették

A szombori törvényszéken igen érdekes büntetőpért tárgyalta az Angyelkovics hármastanács. A vádlottak padján Krsztics Milán 52 éves hivatalnok, a szombori szolgabíró irattárosa foglalt helyet, aki már 9 éve kezeli a régi Bácsmegeye irattárát. A másodrendű vádlott Perisics Lázár 43 éves szombori hivataloszolga volt. Az ügy kapcsolatos azzal a lapokban bőségesen tárgyalta esetet, hogy az irattárból eltűnt az I. Lipót császár és király korából, 1699—1712-ből származó két okirat, amelyekről annak idején az egyik beográdi lap azt írta, hogy a pecsétjüket tartalmazó tok velencei aranyból van s értékük közel félmillió dinár.

A nagy szenzációból végül az lett, hogy az okiratokat Bácsmegeye levéltárában megtalálták.

Röviddel ezután Krsztics irattárnok jelentette Nasztaszics Milován palotafelügyelőnek, hogy az irattár ajtaját nyitva találta s kérés

re, jöjjön vele, hogy együtt állapíthassák meg, nem tűnt-e el valami. Megállapították, hogy a régi oklevelek pecsétlőrő tokjait valaki

savval vizsgálta, hogy színaranyból vannak-e,

némelyiknek a színaranyját is elvették, sőt volt köztük fekete is, ami azt bizonyítja, hogy tűzön is próbálták megállapítani, hogy a tokok aranyból vannak-e, némelyik okmány pecsétjét is kiverték a tokból. Minthogy a gyanu Krszticsre irányult, mert az irattár kulcsai nála voltak és Perisicsre, aki mint a mértékhibeítető hivatal szolgája, könnyen juthatott ahhoz a savhoz, amely a kémleléshez szükséges volt, a vizsgálat ellenük megindult. A vádirat szerint Perisics be is vallotta, hogy Krszticsnak adott savat, mert feleségének aranyláncát akarta megvizsgálni.

A főtárgyaláson Krsztics tagadta bűnösségét, a kérdéses cikket nem olvasta, de hallott róla. Mi-

elpusztította volna egy pipa dohányért, ha módjában áll. A vak végzet szülte őt embernek és szabadította rá

a nyájra, amelynek mindig farkasa volt.

KISBÉRY JÁNOS

A MILOI VÉNUSZ REJTVÉNYE

Gyűjtse össze ezeket a naponként megjelenő kis figurákat. 120 darabból kirakhatja a milói Vénusz lapunkban megjelenő alakját. A helyes megoldáshoz minden figurára szükség van.

A megfejtés csak türelem kérdése. A megfejtőket 75.000 dinár értékű 1000 darab gyönyörű tárgyjal jutalmazzuk. Aki figurákat kívánni elmulaszt, olyképpen pótolhatja, hogy a lap ellenértékét bélyegben, választékos bélyeggel együtt beküldi kiadói hivatalunkba.

kor az okmányok előkerültek, egy ideig az egyik alszolgabíró, majd a főszolgabíró őrizte a szolgabíró pánccszekrényében, de később visszavitették vele az irattárba. Perisics szintén tagadta bűnösségét. Azt állította, hogy a rendőrségi vallomást kényszer alatt tette s a vizsgálóbíró előtt ezt a vallomást csak zavarában erősítette meg. A lopásról nem tudott semmit, savat senkinek sem adott. A bíróság ezután tanuként kihallgatta többek között Rebies György főszolgabírót, aki azt vallotta, hogy csak a szolgabíróságon tudhattak az okmányokról s

olyasvalaki vihette el, aki járatos az irattárban,

viszont Krsztics a szolgabírósnak megbízható és lelkiismeretes tisztviselője. Az okmányoknak, szerinte nagy értéke nincsen, csupán egy régi uralom emlékei. Az ügyész erre megjegyezte, hogy az okiratoknak muzeális értékük van. A bíróság ezután kihallgatta Hegel Károly irasszakértőt, aki szakvéleményében előadta, hogy a szeméten talált pecsétviasz hulladék, azonos az okmányokról letrört pecsétek anyagával.

A bíróság tegnap délelőtt 9 órakor hirdette ki ítéletét és

felmentette a vádlottakat egyrészt, mert nem történt büncselekmény, másrészt, mert az okiratok igen csekély értékű képviselnek.

Az ügyész megnyugodott az ítéletben csak arra kérte a bíróságot, hogy az okmányokat, mivel történelmi értékek, juttassa el a szombori történelmi társulat-hoz.

Teljes épségben levő mammut fórszet találtak Svédországban

A svéd lapok közlik, hogy a Wrangöföldön a Behring öböl 70 tengeri mérföldnyire négy teljesen épségben maradt mammutot találtak. Az egyik ósállat törzse hat méter hosszú.

Szép, célszerű és olcsó ajándékot csak a

MERKUR

speciális táskában árúházban vehet.

Novisád, Trg Olobodjenja
(az Apolló mozi házában)

Az öröm netovábbja, mikor szeretteinknek okozunk igazi örömet!

Erre legjobb alkalom a karácsony és a legszebb ajándékok: *művészi mátkás porcellánfigurák, kerámiai dísz tárgyak, valódi ólomkristály*

FOGEL Noviszád, Kralja Petra II. ul. 8

Meghalt Ludendorff tábornok

Friedrichshafenből jelentik: Ludendorff tábornok, a világháború egyik legismertebb német hadvezére, hétfőn reggel 72 éves korában elhunyt. Ludendorff több, mint 3 esztendőn át viselte a világháborúban Hindenburg tábornaggal együtt a német hadvezetőségben a hadműveletek felelősségét. Tevékeny részt vett Keletporoszország felszabadításában, majd egymásután aratta győzelmeit a különböző hartereken. A német baloldali pártok 1918 október végén lemondásra kényszerítették. A háború utáni időkben főként vallási kérdésekkel foglalkozott.

Ellentétek Faruk király és kormánya között

Kairóból jelentik: Faruk egyiptomi király és kormánya között ellentét támadt. Az ellentét főoka az, hogy a király szerint a most készülő alkotmányvédő javaslat nemcsak az államellenes mozgalmak megfékezésére irányul, hanem a királyi hatalom csorbítására is. Nahez pasa miniszterelnök ezidőszereint beteg és senkit sem fogad. Tekintettel arra, hogy a Wafd-párt a parlamentben nagy többségben van, a kibontakozást — a kormány kisebbségűt — alakítása révén — lehetnek tartják.

Kinek a pénzén íttak a csuruzi választók?

A noviszádi törvényszéken tegnap nagyon érdekesnek ígérkező tárgyalásnak kellett volna lenni, azonban a tárgyalást nem lehetett megtartani, mert az idézést nem kézbesíthették az alperesnek, aki nem kisebb személy, mint dr. Jovánovics Györgye, Zsabaly járás nemzetgyűlési képviselője, akét Buvács Győka csuruzi földműves 25.000 dináros kortes-költségért perel. Buvács 1927-től 1935-ig, a legutóbbi nemzetgyűlési képviselőválasztásokig volt hű kortese dr. Jovánovicsnak és ez idő alatt, a kereset szerint, nem kevesebb, mint 25.000 dinárt költött, részben hitelezett különböző vendéglőkben „szavazók megpuhítása érdekében”. Dr. Jovánovics ugylászik ebben az egyben nem egyezett volt kortesével, aki ezért pörre vitte a dolgot. Tegnap kellett volna megtartani a tárgyalást, azonban az idézést nem kézbesíthették a képviselőnek.

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

A semmitőszék jóváhagyta Lifka Sándorné büntetését

Kellemetlenül végződött a mozikoncesszió ügye

A noviszádi semmitőszéken tegnap délelőtt tárgyalták Lifka Sándorné szuboticei uriaszony bűnperét. Lifkánét, akit, mint az azóta megszűnt szuboticei Lifka-mozi vezetőjét, nemcsak Szubotícán, hanem az egész környéken is sokan ismernek, megvesztegetés kísérletével vádolta az államügyész. Lifkáné 1935 május 26-án meg akarta vesztegetni Hajdukovic Radoszláv báni tisztviselőt. Mozinyitási engedélyt akart szerezni és emiatt többször járt Noviszádon a báni hivatalban. A báni hivatalban ennek az ügynek a referense Hajdukovic Radoszláv volt, akit Lifkáné többször felkeresett és egyszer, amint lakásán

kereste a tisztviselőt,

kétezer dinárt kínált neki, ha az ügyet kedvezően intézi el.

A bíróság végül is a vád- és védbeszéd elhangzása után hosszú tanácskozássra vonult vissza, majd kihirdette ítéletét, amelyben vesztegetési kísérlet miatt három havi szigorított fogházra és 5400 dinár pénzbüntetésre ítélte Lifkánét, nemfizetés esetén a pénzbüntetés átváltoztatható újabb három hónapi fogházra. A védelem felelbezt és revíziót jelentett be. A noviszádi semmitőszéken tegnap délelőtt tárgyalták az ügyet és az elsőfokú bíróság ítéletét megerősítették.

Négyszázötvenezer dináros óvadék ellenében szabadlábra helyezik Jegdics Damjánt, a zágrebi Szrpszka Banka noviszádi fiókjának sikkasztó tisztviselőjét

Annakidején megírta a Reggeli Ujság, hogy sikkasztás miatt letartóztatták Jegdics Damjánt, a zágrebi Szrpszka Banka noviszádi fiókjának tisztviselőjét. Jegdics fivére, Jegdics Jován noviszádi ügyvéd már egy ízben kérvényezte, hogy fivérért 200.000 dinár biztosíték ellenében helyezze szabadlábra, azonban az összeget nem tartották elegendőnek és így a kérvényt elutasították. Jegdics Jován ügyvéd most

ismét kérvényezte Jegdics Damján szabadlábra helyezését,

ezuttal két jómódu noviszádi polgár 450.000 dináros kezességet vállalt, amire a biztosítékot ingatlanok képezik, több emeletes ház 1.700.000 dinár értékben.

A bíróság az előterjesztést elfogadta, de Jegdicsét csak akkor bocsátják szabadon, ha az óvadéket a törvényszéken már letétbe helyezték.

Bebizonvítottam!

Egy csomag Likalit faszénbrikettel annyit lehet kivásalni, mint három csomag közönséges faszénnel. Három csomag faszén ára 4 dinár 50 para, egy csomag Likalit brikett-faszén ára 3 dinár. A Likalit brikett-faszén szagtalan, főfájást nem okoz, gázokat nem képez.

Drvara „VATRA” - D. Brajer, Noviszád. telefon 30-88

Végeért a szuboticei mézáróssztrájk

A husvágóiparosok a gazdasági érdekeltségek felszólítására ma megnyitják üzleteiket

A szuboticei mézáróssok december elseje óta tartó sztrájkmozgalma ügyében szombaton este kedvező fordulat állt be. A városi képviselőtestület, ugyanis, mint jelentették a pénteki közgyűlésen elutasította ugyan a mézáróssok kérelmét és nem

szavazta meg a hus fogyasztási illetékének leszállítását, de úgy határozott, hogy hat hónapon belül redukción alá veszi az egész fogyasztási illetékrendszert és az esetleges módosításnál figyelembe veszi a gazdasági érdekeltségek indokolt kíván-

ságait.

A mézáróssok szekciójának vezetősége nyomban a közgyűlés döntése után ülésre ült össze, amelyen úgy határoztak, hogy nem találják kielégítőnek a közgyűlés döntését, ezért tovább folytatják a sztrájkot mindaddig, amíg a város nem teljesíti indokolt követeléseiket. A szekció vezetősége szombat délutánra plenáris ülésre hívta össze a husvágó iparosokat, közben azonban Lungulov Radivoj iskolaigazgató, városi képviselőtestületi tag közben járt a gazdasági érdekeltségek blokkjánál, valamint a városelnöknél, aki megígérte, hogy két hónapon belül végrehajtatja a városi fogyasztási illetékrendszer revízióját. Lungulov Radivoj a mézáróssok szombati ülésén közölte a városelnök nyilatkozatát, ugyanakkor pedig a gazdasági érdekeltségek blokkja is felkérte a mézáróssokat, hogy szüntessék meg a sztrájkot és nyissák ki üzlethelyiségeiket. Az ülés meglehetősen viharos lefolyású volt, de több fölszólalás után mégis amellett döntöttek, hogy

kedden reggel valamennyien megnyitják üzleteiket, illetőleg a piaci mézáróssok huspiaci sátraikban ismét megkezdik az árusítást.

A mézáróssok az ülésen közleményt adtak ki, amelyben arra hívatkoznak, hogy a fogyasztók kívánságaiknak és a gazdasági érdekeltségek felszólításának engedelmeskednek, amikor a város vezetőségének ígéretében bizva végetvetnek a sztrájkmozgalomnak.

Érdekes megállapítani, hogy a több mint százezer lakosu Szubotícán husz napig sztrájkoltak a mézáróssok, de a város husellettésében még sem volt fennakadás. Ennek az a magyarázata, hogy december első felében rendkívül sok disznóvágás történt, a helybeli gazdák igen nagy baromfiállománnyal rendelkeztek, a környékről pedig naponként jelentős mennyiségben szállították a baromfit. A város szempontjából, rendkívül költséges volt a mézáróssok sztrájkja, mert a hus fogyasztási illetékből, csak egészen minimális összeg folyt be a fogyasztási hivatal pénztárába, holott rendes körülmények között ez az illeték teszi a város bevételeinek jelentős százalékát.

Ujabb kivégzések Moszkvában

A Tass iroda jelentése szerint Szovjetország legfelsőbb katonai bírósága a napokban több szovjet funkcionárius bűnügyével foglalkozott. A vádlottak között voltak: Karahán Erukize, Orakelacvilij, Cseboldajev, Larin, Metalev, Zuckermann és Steiger, akiket hazaárulással, terrorizmus akcióval és idegen hatalom javára rendszeresen elkövetett kémkedéssel vádoltak. A vádlottak mind beismerték bűnösségüket. Nyolc vádlottat halálra ítélték és már ki is végezték őket.

HALLÓ!

A Szentatya jelenlétében felolvasták a Szent Péter templomban azt a bul-lát, amely a katolikus egyház boldog vértanúivá avatja Sanguinetti Giacinto Károly Szent Agoston-rendi szerze-test, aki XVII. században született Genovában.

Vasárnap egész Lengyelország terü-letén a téli segélyekéért javára gyűj-töttek. Varsóban a kormány tagjai, az állami főosztályok, a városi polgár-mester, írók, festők, színészek és a volt hadviseltek gyűjtöttek. A gyűjtött pénzből karácsonyra a munkanélkülie-ket segítik.

Manillai jelentés szerint a Formosa szigeténél zátonyra futott „President Hoover” óceánjáró legénységének az a része, amely a hajón maradt, kény-telen volt a hajót elhagyni, mert a vi-har következtében olyan erős a hu-lámverés, hogy minden pillanatban számolni kell a hajó elsüllyedésével. A japánok jelentése szerint a hajó nem-szokóra azután, hogy az utolsó tenge-resz elhagyta, elsüllyedt.

A német zenei kamara elnöke kijelentette, hogy a jövőben az idegen ze-nét szakértők fogják cenzurálni, hogy kiküszöböljék azt, ami a zenei keresz-tül kedvezőtlenül hatna a német népre.

A Németországból kivándorló zsidók egységes irányítása, valamint az egyenkénti és tömeges kivándorlás tervszerű végrehajtása érdekében ki-vándorló központot létesített a német kormány. A „Jüdische Rundschau” sze-rint a kivándorló központ igen nagy nehézségekkel működik. A legnagyobb baj az, hogy a birodalmi pénzügyi tör-vényszek nem engedni el a birodalmi menekülési adót. A hivatalos vélemény ugyan az, hogy német nemzeti szocia-lista szempontból minden zsidó kiván-dorlását örömmel kell fogadni, az azon-ban nem elegendő, hogy egy zsidó tá-vozásával egy árja nyerhet el helye-zést valamely munkánál. A kivándorló zsidóknak a külföldön olyan tevékeny-séget kell kifejteniük, ami a német ér-dekeknek megfelel. A fajtörvény miatt kivándorló zsidóknak külföldön a nemzeti szocialista politikának megfelelően és a nemzeti szocialista gazdaság ér-telmében kell dolgozniuk. Csak mind-ezek biztosítása után lehet szó a biro-dalmi menekülő zsidó mentesítése aól.

Lisszaboni jelentés szerint Portugá-ja ismét megnyitotta a határforgalmát Spanyolország felé.

Bécs különböző részein vasárnap an-tiszemita tüntetésekre került sor. A tüntelők több üzlet kirakatát betörték.

Comert követ a francia külügymi-niszterium sajtófőnöke, aki vasárnap Berlinben tartózkodott, elutazott a né-met fővárosból. A követ Berlinben érintkezésbe lépett a német illetékes körökkel és megbeszéléseket folytatott mindazokról a kérdésekről, amelyek általános keretben érdeklik a két orszá-gos illetékes szerveit. Mint a kiadott hivatalos jelentés mondja, a jövőben folytatják ezeket a megbeszéléseket, hogy a lehetőség szerint elkerüljék a félreértéseket a sajtó és hírszolgálat te-rén.

A Rómában tartózkodó Van Zéland volt belga minisztere nők meglátogatta Garnieri olasz minisztert, aki a deví-za gazdálkodás ügyeit vezeti, majd Pa-celli bíboros államtitkárt és Pizzardo bíborost kereste fel. Van Zéland hét-főn az olasz fővárosból Párisba utazott.

A közép-európai újtárol Párisba visz-szatért Delbos külügyminiszter, vasár-nap este beszámolt tárgyalásairól Leb-ron közvársági elnöknek. Majd Chau-temps miniszterelnökkel tanácskozott hosszabb ideig.

Kellog volt amerikai külügyminisz-ter a Kellog-Briand féle nevezetes megáhapodás egyik megteremtője, su-lyos beteg. Felépülésében alig biznak.

Még csak néhány nap...

Vegyen karácsonyra praktikus ajándékokat!

Selyemharisnyát
Divatsálát
Kesztyűt
Női teherneműt
Divalóvet

Fértiinget
Nyakkendőt
Zsebkendőt
Fértizoknit
Pullovert

stb. stb.

Mindannyiunk Árúháza

BURGHARDT

Noviszád, Kralja Petra I. 26 - Tel. 31-94

Megkezdődtek a romániai választások

Négy száz mandátumért 4000 jelölt küzd

Bukarestből jelentik: Romániában hétfőn reggel mindenütt megkezdő-dött a szavazás. Az eddigi jelentések szerint a városokban a szavazás rend-ben folyik, a falvakból azonban nyugtalanító hírek érkeztek. A Kü-llő és a Nyarád mentén ugyszól-ván az egész lakosságot megakadá-lyozták abban, hogy a szavazókörze-ti székhelyekre juthasson. A régeb-bi választások emlékei alapján a szavazásra jogosult lakosság nagy ré-sze már éjjel előtt elindult, hogy ke-rülő utakon eljusson a választási székhelyre. A csendőrség azonban lesben állt az utak mentén, a szava-zók nagy részét elfogta és az őrsőkre szállította. Több községben előtor-dult, hogy felbérelt ügynökök titok-ban magyar zászlót tűztek ki a gaz-dák házaira és ennek alapján a gaz-

dákat a csendőrsre kísérték. Más helyeken Magyarországot éltető rö-p-cédulákat szórtak szét és ezzel az ürüggyel tartóztatták le a magyar szavazókat.

Közel 400 mandátumért 4000 kü-lönböző pártállású jelölt verseng. A választás első napján az egyes poli-tikai pártok nagy tevékenységet fej-tettek ki és valósággal elárasztották röpirataikkal a városokat és falva-kat. A hatóságok a román pártok magyarnyelvű röpiratainak terjesz-tését türik, sőt segítik, de a magyar párt röpiratait sok helyen elkoboz-ták. Szatmármegyében „Eljen a ker-mánypárt!” felirással a magyar gaz-dákhoz intézett röpiratot terjesztet-tek, amelyben felszólították a gazdákat, hogy hagyják ott a magyar pár-tot.

Delbos utjának mérlege és a kisebbségi kérdés

Párisból jelentik: Delbos külügymi-niszter — mint francia politikai körök-ben mondják — kedvező benyomások-kal érkezett vissza közép-európai útjáról. Illetékes francia he yen hangoztat-ják, hogy sem Anglia, sem Franciaor-szág nem folytat merev külpolitikát. A Népszövetséghez való hűség nem jelenti azt, hogy a két nagyhatalom eleve elzárkózik a genfi kereteken ki-vülálló eszmecserék elől.

A „Times” Delbos közép-európai út-jával foglalkozva, hangoztatja, hogy

különösen Csehszlovákia van réutalva a francia barátságra. Csehszlovákia a túlméretezett ipar bajai alatt szenved. A lengyel kisebbség panaszainál még komolyabb kérdést jelentenek a három millió főnyi németiség sérelmei. Közép-és Kelet-európa jövője tekintetében — írja a lap — a legjobb reményt a ki-sebbségekkel való méltányosabb elbá-nás és ennek eredményeként a meg-egyezés Csehszlovákia és Németország továbbá a kisantant és Magyarország között nyújthatná.

A nemzetiek sikerei a terueli fronton

A spanyol nemzetiek főhadí-szállása a következőket jelenti: Vasárnap Teruel vidékén, főleg a várostól délre, elkeseredett har-cok voltak. Az ellenséget nagy veszteségek mellett visszavertük. Csapataink folytatják az előnyo-mulást. Öt ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Llano tábornok megcáfolta a köztársasági kormány rádióhíreit,

amelyek szerint a marokkói ben-szülőtt lakosság fellázadt. A ben-szülőttek nemcsak, hogy nem lá-zadtak fel, hanem ismételtlen ro-konszenvüket nyilvánították a nemzeti Spanyolország és Franco iránt.

A Havas-iroda barcelonai jelen-tése szerint a nemzetiek repülői vasárnap este bombázni kezdték Barcelonát, de a légháritó üte-

gek elűzték őket. Több gépnek mégis sikerült a külső kerületeket és a kórházat bombázni, amelyet azonban idejében kiirítottak. A kórház romokban hever.

Az ellenzéki magyarság nagy értekezlete Szentán

A vojvodinai népmozgalomban szervezett ellenzéki magyarság va-sárnap délután nagy értekezletet tar-tott Szentán. A volt Vojvodina 67 községéből 700 delegátus jelent meg az értekezleten, amelyen dr. Nagy Iván, dr. Pummer Sándor, Augsburg-ber Imre és mások szólaltak fel és ismertették az ellenzéki mozgalom célkitűzéseit. A bunyevácok részéről dr. Vukovics Grga szombori ügyvéd, a szerbek részéről pedig Vujics Szve-tozár beszéltek és támogatásukról biz-tosították a vojvodinai magyarságot.

Az értekezlet végén határozatot fo-gadtak el, hogy

a volt Vojvodina magyar népe, magyar népi szervezetet alakít, a legszélesebb demokratikus alapon, ami azt jelenti, hogy nem olvadnak be egy volt pártba sem, hanem az egyesült ellenzék-kel karöltve dolgoznak a vojvo-dinai magyarság érdekében.

Az értekezlet, amely igen nagy je-lentőségű az ellenzéki érzelmi voj-vodinai magyarság megmozdulása szempontjából, táviratban üdvözölte dr. Macsek Vlatkót.

Ez is karácsonyi vásár?

Aranyként adott el dublé karkötőt egy szombori ékszerész

Rakics Gligorije szombori bün-tető járásbíró Wagner Béla szom-bori ékszerész családi ügyét tár-gyalta. Wagner azért került a vád lottak padjára, mert Krsztics Számko szombori szállási gazdá-nak pravoszláv husvétkor egy kar-kötő órát adott el 800 dinárért, de csak az óra volt arany, a kar-kötő amerikai »dublé«-arany volt. Wagner garancia levelet is adott, amelyben az áll, hogy egy karra való arany órát adott el három évi garancia mellett; a levélben a karkötőről nincs szó. Wagner az-zal védekezett, hogy figyelmeztet-te a vevőt arra, hogy a karkötő csak aranyozott, a levélben pedig csak az óráról van szó, amely tényleg arany. Kihallgatták szak-értőként Stebler Ernőt, aki azt mondotta, hogy a szolid keres-kező, aki azt akarja, hogy a vevő máskor is visszajöjjön hozzá, ezt az órát 600—650 dinárért adja. Rubics Jozo a másik szakértő ez-zel szemben azt mondta, hogy az óráért 500—1000 dinárig terjedő összeg kérhető, ami a körülmé-nyektől függ. A feljelentő Krsztics kijelentette, hogy meg sem vette volna az órát, ha Wagner meg-mondja, hogy a karkötő dublé, ő valódi aranyat keresett. A bíróság Wagner bűnösnek mondta ki csa-lás vétségében.

30 napi elzárásra és 300 di-nár költségmegterítésre ítélte.

Kötelezte továbbá, hogy a kar-kötő óra vételárát a vevőnek visz-szafizesse s elrendelte a karkötő-órának a kincstár javára való el-kobzását. Az ítélet nem jogerős.

HIREK

— A bolgár királyné Beográdon keresztül hazautazott Szófiába. Joanna bolgár királyné, aki külföldi utjáról visszatért Szófiába, tegnap délelőtt 9 óra 45 perckor kis leányával Mária Lujza hercegnővel együtt Beográdba érkezett. A topcsideri pályaudvaron Öfensége Pavle régensherceg, Öfensége Olga hercegnő, Jeliszaveta hercegnő és a beográdi bolgár követ, valamint az udvartartás tagjai fogadták Öfensége Joanna királynét.

— A jugoszláv vezérkari főnök elutazott Prágából. Nedics Milutin tábornok, a jugoszláv vezérkar főnöke, aki a kisanant vezérkari főnökeinek prágai konferenciáján vett részt, vasárnap elutazott Prágából vissza Beográdba. Nedics tábornok visszautaztában Brünnben kiszállt és ott a város nevezetességén kívül több gyártelepet is megtekintett.

— Olasz vitézségi érmet kapott egy angol újságíró. Rómából jelentik: Terucci, a keletafrikai minisztérium államtitkára nagyszámú tiszt és vezető tisztviselő előtt a vitézségi ezüst érmet tűzte Jack Barnes angol tengerésznek, a Reiter úgynökségnek az abessziniai fronton volt haditudósítójának mellé. Terucci államtitkár beszédében hangsúlyozta, hogy Barnes az olasz katonák első sorában volt mindig és rendkívüli bátorságának, valamint a veszély megvetésének számos tanujelét adta.

— Tea-est a noviszádi Katolikus Körben. A noviszádi belvárosi Katolikus Kör a NAK-kal karöltve december 26-án, karácsony másnapján este félkilenc órai kezdettel táncos egybekötött nagyszabású tea-estét rendez. A rendezőség kéri a Kör és a NAK tagjainak valamint azok vendégeinek minél számosabb megjelenését.

— Meghalt Gyorgyevics Szlobodán volt főszolgabíró és szentai polgármester. Gyorgyevics Szlobodán a noviszádi ügyvédi kamara nyugdíjintézetének titkára, aki a Vojvodina különböző járásában volt főszolgabíró, majd Senta város polgármestere, vasárnap délelőtt 11 órakor váratlanul elhunyt. Tegnap délután három órakor temették el nagy részvét mellett az almási temető halottas házában.

— Mityin Ignját tisztviselőt hivatali sikkasztás miatt 3 hónapi fogházról egyévi és kéthónapi fogházra ítélte a semmitőszék. A noviszádi semmitőszéken tegnap délelőtt tárgyalták Mityin Ignját hivatali sikkasztással vádolt tisztviselő bűnperét. Mityint 1937 március 3-án háromhónapi fogházra ítélte a bíróság, azonban az ítéletet úgy a vádlott, mint az ügyész megfellebbezte. A semmitőszéken ma tartott tárgyaláson Mityin ítéletét 1 évi és 2 hónapi fogházra emelték jogerősen.

Kényszeregyezési eljárást indított önmaga ellen egy noviszádi kereskedő. Vlessek Ferdo noviszádi kereskedő a noviszádi törvényszéken tegnap délelőtt kényszeregyezési eljárást indított önmaga ellen. Vlessek esőbírójaul Levakovics Matija bíró neveztek ki igazgatónak dr. Makszimovics Száva noviszádi ügyvédet. Az egyezsége lépők bejelentését 1938 január 20-ig fogadják el, a tárgyalás napja 1938 január 25-e. Vlessek 40%-os kiegyezést ajánl évi négy részletben.

Horthy: Nyugtalananságra nincs ok

A magyar kormányzó a parancsuralmi törekvésekről és a királykérdésről

Szolnokról jelentik: Jász-Nagykun-Szolnokvármegye hétfői közgyűlésének végén Horthy kormányzó emelkedett szólásra és szöveget intezett a magyar nemzetéhez. A régi időkben — mondotta — fajunk harcolt és vértzett, a nemzeteket gyarapító és a jólétet fokozó kereskedelemmel és üzlettel azonban ebből nem foglalkozott. Ennek meg kell változnia. Az állam maga mindent megtesz, hogy a nemzeti jólét felé új utakat nyisson. Ezen munkálkodjunk valamennyien.

— Az alkotmányos életben az ellenzéknek az ellenállás és a kritika szerepe jut. Ez helyes és szükséges, mert a legbecsületesebb, a legjobb szándéku vezetés mellett is előfordulhatnak néha elcsúszások, szabálytalanságok, amelyeket, hogy kar ne származzék belőlük, kötelessége mindenkinek feladni. Az utóbbi években azonban a tárgyilagos kritikák mellett pártgyűléseken elhangzott beszédekben gyakran van szó arról, meg kell akadályozni, hogy egy diktátor kezébe ragadhasa a hatalmat. Alkotmányos államban a törvényes karhatalom feladata, hogy a törvény és a törvényes szabályok által pontosan megállapított személyiségek parancsára és vezénylete mellett ilyen kísérletet meggátoljon. De ki akarna ma itt diktátor lenni? Nem hi-

szem, hogy bárki is kételkednék a törvényes uralom feltétlen megbízhatóságában és kellő erejében, hogy bármilyen kalandos vállalkozást ezen a téren meghusitson.

— Összefügg ezzel a kérdéssel a királykérdés sajnájnálatos, folytonos feszegetése az utóbbi időben. A magam részéről kötelességemnek tartom történelmünk küzdelmes évszázadai alatt a nemzet életével összeforrt királyság ősi intézményének megőrzését. A köztársasági államforma szerintem nálunk elképzelhetetlen. Azonban újból is hangsúlyozni kívánom: az arra illetékes alkotmányos tényezők vannak hivatva megállapítani az e téren függőben levő kérdések rendezésének időszerezését, olyan időpontban, midőn a nemzet a maga akaratát arra hivatott szervei útján kinyilatkoztatni helyesnek tartja. Nyugtalanokodásra tehát nincs ok. A nevet kétszer hozták kapcsolatba a királykérdés megoldásával. Tizenhét évvel ezelőtt a bizalmatlanság ébresztési szándékával és most, meggondolatlanul. Tizenhét évvel ezelőtt Székesfehérvárott megmondottam, hogy nem engedhetem Magyarországot kormányzójának személyét a királyi trónnal kapcsolatba hozni. Ezt vallom és így fogom fel kötelességemet ma is.

Az ajándékozás nem okoz gondot,

ha
Klein Eugen

üzleteiben
(Novi Sad—Petrovgrad)
vásárol

mert ott találja a legnagyobb választékot és a legkisebb árakat

Harisnya Kesztyű
Pullover Fehérnemű
Nyakkendő Trikoárú

— Szemüveg a legfontosabb műszer. Vigyázzon a szemére és szemüvegét csak Benedek diplomás optikusnál vegye Noviszádon, Kralja Alekszandra 16, ahol olcsó árak mellett szakzerű kiszolgálásban részesül.

— KANIZSAI HIREK. A szuboticai mestervizsgáztató bizottság előtt sikerrel teték le a mestervizsgát: Ladányi Mihály mészáros és hentes, Sternberg István borbély és fodrász, Harmath Gyula cukrász. — A Vöröskereszt egyesület helyi szervezete szombaton délelőtt dr. Dömötör Miksa ny. városi főorvos elnökletével a városháza dísztermében ülést tartott. Az ülésen elhatározták, hogy január 22-én az Uri Kaszinó helyiségeiben teastet rendeznek a szegénygyermek téli felruházására. — Petrovics Veszelin eddigi rendőrfőnök szombaton adta át hivatalát utódának, Popovics Dusan rendőrkapitánynak. Petrovics báni tanácsos, volt rendőrkapitány bucsuztatására 150 terítékes bankettet rendeztek az Uri Kaszinóban, amelyen résztvett Kanizsa egész társadalma. A banketten több felköszöntő hangzott el. — A Katolikus Kör mükedvelői Sőtí Szilveszter alelnök rendezésében karácsony első napján előadják a „Falu gyöngye” című énekes népsziművet, amelyben a Kör legtehetségesebb mükedvelői lépnek fel.

— Kis kínai faluból, milliós világváros. A távolkeleti események az érdeklődés homlokterébe állítják a kínai városokat. Sanghai és Nanking eleste a világ figyelmét erre a két városra irányította. Sanghai száz évvel ezelőtt még kis kínai halászfalu volt és csak akkor kezdett rohamosan fejlődni, amikor Anglia erőszakosan piacot teremtett magának a távolkeleten és megkötötte (1842-ben) a nankingi békét. Anglia és Kína érdekes viszonyáról és arról a hárommillió fűreságokkal teli érdekes városról közöl képekkel tarkított cikket az Ifjúság. Sok más cikk, rengeteg kép, regény, vers, rejtélynek stb. teszik teljessé az izléses kivitelű rivós folyóiratot, amelynek előfizetési ára egészévre mindössze tíz dinár. Kérjen még ma mutatványszámot a kiadóhivataltól: Petrovgrad, dr. Tirs u. 2.

KÖNYVEK, Ifjúsági és szépirodalmi, em-
lék, festőkönyvek, szinesceruzák stb., leg-
szébb karácsonyi ajándékok. **Kardos**,
könyv- és papírkereskedés,
K. Petra II. 25.

— BOGOJEVOI HIREK. A Kaszinó Olvasókör választmányi ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a téli segélyakcióhoz úgy járulnak hozzá, hogy a tagoktól kétszeres decemberi tagsági díjat szednek és azt beosztják a segélyakció vezetőségének rendelkezésére. — Dr. Bányai Géza állatorvos betegszaladásáról visszatért és átvetelte hivatalát. — A Kiszé Társaság választmányja Zaklanovics főbíró elnökletével gyűlést tartott, amelynek legfontosabb tárgya a társaságnak a tagok helyett 17 éven át fizetendő adó behajtása volt. E körül viharos viták keletkeztek, mert a 17 éven át felgyülemlett adó egyszerre való fizetése a tagokra nagy megterhelést jelentett. Az adót annakidején, amikor a viszonyok könnyebbek voltak, nem kérték, most pedig ne kívánják egyszerre való kifizetését — érvelték a tagok. A vezetőség erre kötelezni akarta a tagokat, hogy az adósságot két hónap alatt tartsék meg a társaságnak, azonban a határozat annyira elégedetlenné tette a tagokat, hogy kimondták a társaság feloszlását.

AZ olcsóság nem ujság az

olcsó Perepatilsnál

Noviszád, Kralja Petra II. Gyümölcsplác

de karácsony hetében még az olcsónál is olcsóbb áron szolgáljuk ki vevőinket! Használja ki ezt a néhány ünnep előtti napot!

— Rejtélyes gyilkosság és öngyilkossági kísérlet Bácskpetrovoszelón. Hétfőre virradó éjjel rejtélyes gyilkosság és öngyilkossági kísérlet történt Bácsko-Petrovo-Szelón. Bugarszki Branko petrovoszelói lakos egyetlen revolverlövélssel megölte Sztapárszki Urosnét, majd öngyilkosságot kísérelt meg. A gyilkosságok voltak szemtanui, akik Bugarszkit meggátolták öngyilkossági szándékában, azonban így is olyan súlyosan megsebesült, hogy a noviszádi állami kórházba kellett be szállítani. Tegnap a sztáribecsei járásbíróstól bizottság szállt ki a helyszíni szemle megejtésére. Bugarszkit felgyógyulása után be szállítják a noviszádi ügyészség fogházába.

Az elegáns férfi

„Fako nepoderljivo“

védjegyű férfi zoknit, vagy 1/2-es harisnyát hord. Minden jobb üzletben a gyár által előírt fix árakon, különböző minőségben kapható.

Ez a márka garantálja a minőséget

A SZLOBODÁBAN

december 26-án délután 3 órakor

MASODSZOR

Magyar Zoltán és Dr. Dán Tibor operette

Keleti éjszakák

Helyárak 30, 25, 20, 15, 10 dinár. Jegy-
elővétel Ábrahám János könyvkereske-
desben és Lipković trafikban.

SZINHÁZ-FILM

Rajkóláz tört ki a világon Hollywoodtól Afrikáig

Budapestről írják: Három évvel ezelőtt egy merész vállalkozó tizennégytagú zenekart szervezett és a kis rajkókkal nekivágott a világnak. Bécs volt első külföldi állomásuk. Másfél évig dolgoztak az apró cigányok külföldön, bejárták Olaszországot, Németországot, a skandináv országokat, Franciaországot és mindenütt nagy sikert arattak. A kisfiuk világhírekként érkeztek haza a Madách-utca és a Mátyás-térre, a kis proletárlakásokba, ahol azután naphosszat meséltek arról, hogy mennyire csodálkoztak rajtuk a „külföldi” népek, mikor kotta nélkül játszottak. Az első rajkó-raj sikerén felbuzdulva az impresszáriók s így hamarosan egyre-másra alakultak az újabb rajkó-zenekarok. Először a pesti kávéházakban mutatkoztak be s a rádió is kapcsolta a gyerekek játékát, az itt időző idegenek pedig szót vittek a rajkók esedékes zenei teljesítményének hírére az egész világba.

Legközelebb már hat zenekar fogja járni a világot.

A londoni Palladium-színházban huszonnégy tagú rajkó-zenekar dolgozik. Ezt a bandát legutóbb igen nagy megismerettség érte: meghallgatta játékokat az angol királyi család is. Mikor László II. rapzódijára zendítettek rá, a király kihajolt páholyából és úgy figyelte a játékot. A kis cigánygyerekek hazaérkezett levelei szerint Erzsébet királyi hercegnő lelkesen tapsolt nekik.

Huszonnégy cigánygyerekekből álló banda Koltay Árpád kispriász vezetésével Hollandiában muzsikál.

A Párisban dolgozó rajkó-zenekarok érdekes élménye van, valóságos szerelmi regény. Ez a banda ment három év előtt először világra. Párisban, Pató Pistát, európai turnéjáról hazajövet,

előkelő francia hölgy követte Budapestre.

Saját luxuskocsiján érkezett és mingvárt az este végigjárta az összes pesti kávéházakat, míg végre rátalált a tizenöt esztendő, lobogóhajú és lobogózemű Pató Pistára. A kis primás hamarosan önálló zenekart szervezett és 1937 Rigó János hercegnője után utazott s most Párisban a Hungaria-restaurantban muzsikál.

Szalai-rajkók néven most szervezkedik egy újabb huszonnégytagú zenekar, amely január elsején Berlinben lép először a nyilvánosság elé.

Budapestről egyszerre két huszonnégytagú zenekar készül külföldre. Az egyiknek Sárközi György a primása, aki szakértők szerint a cigányzenészhíresség új Rácz Lacija lesz. A gyerek nem ismeri a kottát, de

kétszeri hallás után, hibátlanul eljátsza a legnehezebb és felettébb technikát igénylő koncertdarabokat is.

Ő egyben az új eszterlási-reményeség is. Sárközi bandája Afrikába utazik, ahová az African Theatres Limited szerződtette. Ennek a társaságnak a világon szízház színházban van érdekessége. A másik zenekar Hollywoodba megy. Horváth Elemér kispriászsal az élén. Horváth Elemér, aki a legszebb cigányfiúk egyike, bandájával együtt filmre is felveszik. A Metro-Goldwyn-Mayer filmvállalat a népeket Horváth Elemérnek és bandájának szerződési ajánlatot, miután személyesen meghallgatta a gyermekzenekar játékát. A filmfelvétel után a rajkó-zenekar kaliforniai turnéra indul.

Százeven kis cigánygyerek apja csomagol most a gyerekek számára.

— Mi még fülbe muzsikáltunk — mondogatják —, a gyerekek meg már „világi muzsikások” lesznek, pódiumon huzzák a „kavottát” a királyoknak.

nemcsak szép, hanem igen tehetséges is.

gyorsan kerestek hát számára szízsőt és így született meg az Urinők előnyben című vígjáték, amely az amerikai modellék életét tárja fel mulatságos feldolgozásban. A másik női szerepeltő a Lupinora osztották, teleshpélték a történetet revüziszerű ateliórbállal és más attrakciókkal és most Sandra Storn filmje egyike a legnagyobb üzleti sikereknek.

Rádió és mozi háboruja a televízióért

Londonból jelentik: Nagy harca készül az angol rádió és a mozilipar. A harc ugyanis már annyira fokéletesedett, hogy képeit nagy terjedelemben is tisztán fel lehet fogni. Máris bemutattak több televíziós programot nagy termekben, többszáz néző előtt. A mozi egyrészt

veszedelmes konkurenciát lát

az így fokéletesedett televízióban, másrészt szeretné a maga számára megszerezni annak óriási lehetőségeit. A moziérdekeltség ezért arra törekedik, hogy a televíziót kivyonják a rádió rendelkezése alól és a maguk kezébe vegyék. Egyelőre arra kérték engedélyt a főpostamestertől, hogy külön televíziós leadóállomást rendezhessenek be.

Megint csak mint eddig mindig

NIŠEVIC

Noviszád

hozza a legszebb karácsonyi ajándéktárgyakat

Amerika legtöbbet furdó nőjének váloperere

Newyorkból jelentik: Az amerikai színházi közvéleményt érdekes váloper foglalkoztatja. Hőse Betty Lawford newyorki színésznő, a Woman (Asszonyok) című darab főszereplője.

Crystal Allan szerepének alakítója Betty Lawford, Charlie Chaplin szatófőnökének, Monta Bell amerikai újságírónak volt a felesége. Az asszony esztendőként fellép a színházban és legnagyobb sikerét a furdókád-jelenettel éri el. Amerikában már viccelni kezdtek arról a furdókádról és elnevezték Lawfordot Newyork legtöbbet furdó asszonyának.

A férj, Monta Bell megelégedte a vicceket és váloperit indított a felesége ellen, mert szerinte

nem élhet olyan asszonnyal, aki rö. állandóan tréfás megjegyzéseket hall.

A színésznő arra hivatkozott, hogy ő szerepet játszik, sikere van és ha naponta háromszor is furdik, attól ő még jó feleség lehet. A bíróság engesztelhetetlen gyűlölet címén fejbontotta a házasságot.

Miért nem megy Molnár Ferenc Hollywoodba?

A pesti irodalmi és művészvilágban állandóan felvetődik az a kérdés, hogy Molnár Ferenc miért nem megy ki Hollywoodba. A magyar színpadi szerzők általában szívesen látott vendégei Hollywoodnak. Bíró Lajos éveket töltött kinn, mielőtt Korda Sándorral Londonban telepedett le. A hollywoodi írói kolóniának állandó tagjai Vajda Ernő, Lengyel Menyhért, Bus-Fekete László, Herezegh Géza. Evekig tartózkodott kinn Székely János, továbbá Zilahy Lajos és Fazekas Imre és dolgoztak a hollywoodi filmstúdiókban.

Hogy miért nem megy Molnár Ferenc Hollywoodba, erre maga egy kis megfontolt esettel válaszol a következőképpen.

— Jó néhány évvel ezelőtt történt, hogy Newyorkból Berlinbe érkeztem. Már akkor is megpróbáltam a hollywoodi filmvezérek leszerződteini. Nem egy stúdiótól kőt fényesebbnél fényesebb ajánlat. Hollywoodnak három legtekintélyesebb filmproducere jött utánam Európába. Berlinben mindegyik megkérdezett, hogy nem akarnék-e Hollywoodba szerződni. Egyiket sem akartam megsérteni és mindegyiknek a következőket mondtam:

— Örömmel mennék Hollywoodba, ha megmondanák nekem, mit kell csinálnom, amikor megérkezem a filmvárosba.

En színpadi író vagyok, a színpadhoz tartozom testestől-lelkestől és így tudnom kell, hogy mit kívánnak tőlem és mit kíván a film!...

— A filmproducerek hajlandók voltak ezt velem közölni és az első a következőket mondta: „Kedves Molnár, írjon a filmnek ugyanúgy, mintha színpadnak írta.” Természetesen ez a magyarázat nem volt kielégítő. A másod-

dik először gondolkozott, aztán diadalmasan, erős amerikai „slanggal” válaszolt: „Felejtse el a színpadot és írjon amit akar. A fontos csak az, hogy heppiennel végződjék a darab”. Hogy őszinte legyek, ez a felelet sem elégtett ki.

— A harmadik, aki filozófusan fujta az arcomba szivarfüstjét, unott hangon, igazi amerikai flegmával mondta: „My dear Molnár, ha mi tudnók, hogy a közönség mit akar, következőképpen ha tudnánk, hogy mi mit akarunk, akkor nem volna szükségünk a maga szellemességére és ötleteire.”

Molnár Ferenc ezért nem megy ki Hollywoodba, mert a hollywoodiak nem tudják, hogy mit akarnak, de ő tudja, hogy mit akar.

HALLGATTA MÁR TOKIOTT? A Siera tódó nagyszerűen közvetül. Eladja Kedvező részletfizetésre is!

Siera

„Lux Radio” Marfo Bosler, Now! Sad, Kr. Alexandra 24

Nagy sikert ígér a »Legnagyobb hatalom« színpad előadása. Már csak állóhelyek kaphatók a »Legnagyobb hatalom« népszínmű karácsonyi előadására. Pentz Kornél rendező — a népszínművek szerelmese — úgy látszik most is, helyesen választott. A népszínművek, melyekben a magyar falu élete zeng, őserővel él, mindig a leglátogatottabb előadásai Színpadbránnak s most Ferenczi E. a »Legnagyobb hatalom« című 32 magyar dallal tarkított népszínműve, már előre meghódította a közönséget s ami nem igen szokott előfordulni, már nem lehet ülőhelyet kapni. Elővételben elkelt mind. A színpad utánozhatatlan díszítése is már előre hirdeti Pentz Kornél rendező hozzáértését és fáradhatatlan szorgalmát: az élő természetet táro színpad utolsó szalmaszálig a rendező saját munkájának eredménye. Az előadás tiszta jövedelme a Cecilia pénztárra javára megy. Az előadás kezdete karácsony első napján este nyolc órakor lesz, az Ipartestület nagytermében.

A Tolonc Pasicevón. A pasicevói Keresztes Egylet karácsony másnapján este 7 órai kezdettel színrehozta a Tolonc népszínművet. Szereplők: Bakos Bözsi, Bán Mária, Horák Rózi, Offenbecher Ilonka, Móricz Matild, Kerekes Ilonka, Igrácsi Jánosné, Varga Mária, Virág Mária, Kiss János, Czibbal János, Hevér János, Igrácsi János, Földesdi János, Hauk János, Szotta János, Szabó András, Szabó Mihály, Kerekes Pál, Szotta István, Szotta György. A betanítást Kelemen Gyuláné elnöknő és Zakár Ferencné alelnöknő nagy odaadással és szakértelemmel végzik.

SANDRA STORN KARRIERJE

Hollywoodból jelentik: A film esodavárosa ritkán váltja valóra azokat az álmodokat, amelyeknek celluloidkól színléte él. A filmen mindig a szereplő lány van szerencsésje és a csinos gépirókiasasszony élete mindig happy enddel végződik: Hollywoodban azonban leginkább esodálás, éhezés és nyomor várja azokat az egyre özönlő szízezeket, akik azt hiszik, hogy a csillogó filmváros az ígért.

Néha azonban mégis csak megtörténik a csoda és a filmesét lekopirozza az élet. Az új karrier történet hősnője: Sandra Storn, egy nagyon csinos fiatal svéd leány, aki

megnyerte a stockholmi modelek szépségversenyét.

Fényképe akkor, ez alkalommal bekerült a világlapokba és ráirányult a producerek figyelmé is. Hamarosan filmszerződést kapott a Paramounthoz Amerikába — ez azonban még nem jelentene sokat, hiszen ilyen szerződéseket a folyton új attrakciókat kereső gyárak minden szépségkirálynőre vagy sportchampionra igyekeznek lekötni fél-évre vagy egy esztendőre és ha nem válik be, akkor hamar becsúszódnak a hollywoodi kapuk.

Sandra Storn esetében nem ez történt. Már a próbafelvételknél kiderült, hogy a fiatal svéd lány

Zsufolt ház, tomboló siker az Artatlan a feleségem második előadásán

A noviszádi Református Olvasókör színpadán vasárnap este játszották másodszer az Artatlan a feleségem operettet. A közönség ezuttal is teljesen megtöltötte az Olvasókör nagyszínházát, sőt a pótszék is nagy kelendőségnek örvendtek.

Az előadás megérdemelte a fokozott érdeklődést, mert a darab a bemutatónál is jobban sikerült. A rendezőség és a szereplők felhasználták az első előadás tapasztalatait, s ezzel még inkább kidomborodtak az előadásnak azok a tulajdonságai, amelyek szinte korszakalkotóak a jugoszláviai magyar színjátszás életében.

Az első kellemes meglepetést az előadás abszolút gördülékenysége keltette. Ment minden mint a karikacsapás, ilyen gyorsütemben, zökkenő nélkül pergő előadást noviszádi műkedvelőktől eddig még nem láttunk. A másik hasonlóképpen kellemes meglepetés az volt, hogy minden szereplő tudásának a maximumát adja ebben a darabban. Nem egészen szerencsés, de talán érthető hasonlat, hogy a szereplők a legjobb »kondícióban« voltak, mint a sportversenyzők, akiket a szakavatott edző a verseny napjára hoz a legjobb formába.

A szereplők kitűnő játékán és a százszázalékos tökéletes rendezésén kívül nagy előnye a darabnak, hogy mindenki találhat benne nevetni valót, a saját gusztusa szerint. Talált is kivétel nélkül minden néző s így elejétől végig átkacagták a három felvonást. A darab ezzel el is érte a célját és elérte még jónéhányszor. Mert holtbizonyos, hogy a Református Olvasókörnek hosszúideig nem lesznek »müsor-gondjai«.

Apróságok

Emlékeznék még Koringára, az indiai fakiróra, aki legutóbb Bázelen lépett fel, ahol merénylőket követek el ellene: a bázeli varietében egy néző, amikor felkérték, hogy távolítsa el egy tör a fakiró testéből, ezt a tör kihúzta, majd dührohambot kapott és újra beledőfte. A tör pengéje beleért a Koringa testébe. A dühöngő férfi ezután kirohant a színházból és nem sikerült megtalálni. A tör pengéjét az ügyeletes orvos távolította el.

A washingtoni Coolidge alapítvány öt hangversenyre szerződött a világhírű magyar kvartetttel, a Roth vonósnégyest, Szerdán utazik a kamarazene társaság Amerikába. Az öt hangversenyen Bartók Béla öt vonósnégyesét és Beethoven öt késői kvartettjét fogják játszani.

Burr Gáspár fairfieldi (Connecticut állam) állatidomító hosszú és kitaró munkával »filmszilaggá« idomított egy libát, amelyet Pannynak nevezett el. A liba szoknyába és köténybe áltözve vegzi mutatványait. A tollas primadonna már heti 12.500 dináros filmszerződést kapott és hangosfilmszakértők megállapították, hogy gágogásának decibel száma magasabb, mint egy földalatti vonaté. Azonban diadalának tetőpontján kiderült a lesújtó valóság, hogy Panny voltaképpen gunár, mire a filmvállalat felbontotta a szerződést.

»Egy kis senki« Zmajevácon. A zmajeváci műkedvelők karácsony első napján a Magdika-vendéglőben kitűnő szereposztásban bemutatják Bónyi Adorjának »Egy kis senki« című vígjátékát. Az előadást igen nagy érdeklődés előzi meg.

A karácsonyi ajándék legyen szép, praktikus és örömet okozó!

Márkás porcellán, Valódi ólomkristály. Modern ivókészletek, Evőeszközök, Zománcdény, Konyhafelszerelési cikkek.

Jöjjön mentül előbb hozzám, igazán van miből válogatnia!

DERNER Noviszád, Kralja Petra I. 30

„Köszönjük a HASK-nak, hogy elhozta ezt a kitűnő vendéget“

— Dicsőímszó a Ferencváros zagrebi játékaról —

A Ferencváros, mint tegnap már jelentettük, Zagrebben 6:4 (3:0) arányban győzött a jugoszláv őszi bajnok HASK ellen s játékaival szinte elbűvölte ugy a szakértőket, mint azt a 6.000 főnyi közönséget, amely a kedvezőtlen időben is kiment a Gragyanzki-pályára. A mérkőzés, amelyet Mlinarić kitűnően vezetett s amelyre mindkét csapat a legjobb felállásban sorakozott fel, a legszébb volt mindazok közül, amelyeket az utóbbi években Zagrebben játszottak, beleértve a bécsi Ausztria, Genova, Leicester City stb. vendégjátékát is. Nagyjából két részre lehet osztani a játékot: az első félidőben a Ferencváros arra törekedett, hogy bebiztosítsa a győzelmét s ekkor a vendégcsapat döntő fölényben volt. A második félidő 20. percétől kezdve azonban, amikor a Ferencváros már 5:0-ra (!) vezetett, a zöldfehérek iskolajátékra tértek át; ekkor a HASK is szőhoz jutott s megmutatta, hogy nem rossz csapat, csak az ellenfél volt túl nagy számára. A Ferencváros 6 gólja szébbnél-szebb támadások befejezéseként született. Sárosi, Kiss, Sárosi, Kemény, Toldi és Sárosi sorrendben. A legmutatósbab az ötödik gól volt, amelyet Tancos pontos beadásából Toldi szerzett kapusból, olyan süvítő bombával, hogy a labdát szinte nem is lehetett látni. A HASK góljai közül Kaczián háromat, Horváth egyet lőtt s az elsőt kivéve — amelyet Háda foghatott volna — valamennyi szép, védhetetlen lövésből keletkezett. A Ferencvárost a mérkőzés alatt és után is lelkesen ünnepelte a közönség ragyogó, durvaságmentes, uri játékaért s általában a zöldfehérek egész zagrebi tartózkodása szakadatlan ünneplések sorozata volt. A sajtó pedig olyan áradó hangnemben ír a Ferencváros játékaról, amilyenben csak két évvel ezelőtt írt külföldi csapatról s az is éppen a Ferencváros volt. Alább közlünk néhány szemelvényt Beograd és Zagreb 2—2 legnagyobb napilapjának beszámolójából.

POLITIKA (Beograd)

Az eredmény szép és hízegő a HASK-ra, de semmiképpen sem felel meg a mutatott játéknak, mert a két csapat tudása között sokkal nagyobb volt a különbség. A kerek labdának budapesti mesterei, bűvészei és művészei sokkal jobb eredményt

érdemelték volna s el is érték volna azt, ha nem lettek volna túlságosan biztosak nagy és könnyű győzelmükben. Ez a szősoros értelemben vett futball elit-csapat olyan fölényesen játszott, hogy egyáltalában nem fenyegette veszély a HASK részéről. A magyarok könnyed, de hízegően pontos és finom húzásakkal úgy mentek át a HASK sorain, mintha csak maguknak játszottak volna s a HASK ebben a felséges játékkukban nem tudta őket megakadályozni. A közönség valóságban gyönyörködött a Ferencváros játékosaiiban, ahogy minden megerőltetés nélkül, remek támadásokkal szinte tréfából rugták szébbnél-szebb góljaikat. Mindazt a szépséget, ami csak van a futballban, bemutatta a ferencvárosi csapat, amelynek tengelyében Sárosi a zagrebi közönség kedvence lett. Kitűnő a fedezetsor is, míg a védelemnek voltak itt-ott gyengébb pillanatai. Végeredményben meg kell köszönni a HASK-nak, hogy a zagrebi közönséget ezzel a ritka sporttelvettel ajándékozta meg.

VREME (Beograd)

A híres, nagy Ferencváros minden zagrebi mérkőzésen nagy hatást tett a közönségre s ezért most vasárnap is azt vártuk, hogy a kitűnő vendég ezuttal is bemutatja futballművészetének gazdag tárházát. Nem csalódtunk, a Ferencváros valóban fényesen játszott. Amit a pesti zöldfehérek mutattak mindaddig, amíg 5:0-ra nem vezettek, tökéletes volt. Talán túlkönnyen jutottak a góljaikhoz, de a csatársoruk nagyszerűen ért ahhoz, hogy váratlan fordulatokkal mindig újra meg újra elbűvölje a közönséget. Mintaszerű volt a labdakezelésük, a fejjátékuk, a gyorsaságuk, a helyezkedésük és az összejátékuk. Így kell játszani a modern futballt. Nem is beszélve arról a módról, ahogyan Sárosi dr. »a középcsatárok királya« bának a labdával. Rég nem volt alkalmunk ilyen iskolajátékot látni, mint amilyent a magyarok mutattak be.

NOVOSTI (Zagreb)

Mindenekelőtt hála a HASK-nak, hogy elhozta ezt a kitűnő vendéget s ebben a szép és ritka élvezetben részesített bennünket. Tudtuk és vártuk, hogy a Ferencváros — amely Zagrebben mindig elsőrangban és

minden más csapatnál jobban szerepelt — ezuttal is úgy fog játszani, ahogy csak az igazi magyar válogatot futballisták tudnak. A magyar mesterek és művészek megint bemutatják a technika minden szépségét, számtalan gyönyörű és tökéletes kem binációt, amit sok remekül kidolgozott góllal fejeztek be. Összehasonlítva egyenkint a Ferencváros és a HASK játékosait, olyan különbséget találunk a pesti csapat javára, hogy egyenrangú ellenfelek küzdelméről szó lehetett. Ilyen körülmények közt a 6:4-es eredmény több mint hízegő a HASK-ra... A Ferencváros bemutatta a közönségnek azt is, hogy a futballt lehet finoman és szépen, minden durvaság nélkül játszani. Sárosit, ezt az igazi labda-zsonglőrt, állandóan körülfigyelt az ellenfél s ő mégis egyetlenegyszer sem került összeütközésbe, olyan finoman játszott, mintha nem is a lábával, hanem a kezével fogná és továbbtaná a labdát. Munkáját persze nagyban megkönnyítették a csatártársai, akik szinte egyenrangúak vele. A legszebb a Ferencváros játékában feltétlenül az volt, hogy hízegően gyorsasággal vitte keresztül akcióit s mindig minden játékos a legjobb helyen volt. Ugy ment az összjáték ennek a csatársornak, mint ha kentek volna.

JUTARNJI LIST (Zagreb)

A Ferencváros eddig zagrebi mérkőzésein mindig a legjobb benyomást hagyta hátra, kedvence lett a zagrebi közönségnek, amely minden külföldi nagycsapatot a Ferencvárossal való összehasonlításban értékelt. A Ferencváros még sosem keltett nálunk csalódást s még akkor is kitűnően szerepelt Zagrebben, amikor otthon nem állt a bajnokság élén. A Ferencváros egyike ama ritka csapatoknak, amelyeknek nem holmi kitalált szép eredmények alapján csinálnak üzleti reklámot, mert minden dicsőítő jelző fedi az igazságot. Vajjon nem a futball csúcsteljesítménye volt-e, amit a Ferencváros vasárnap nyújtott? Vajjon lehet-e másképp írni erről az együttesről, mint felsőfokon? Az eredmény mérlegelésénél figyelembe kell venni, hogy a Ferencváros könnyedén érte el az 5:0-ás vezetést, játékosain fáradtságának nyoma sem látszott, de amikor a HASK 3 gólt ért el, meglátszott a zöldfehérek kitűnő küzdőszelleme is. Nemrégén láttuk itt a bécsi Ausztriát. Az osztrákok is gyönyörűen játszanak szemre, de a Ferencváros nemcsak a mezőnyben tündököl, hanem ahhoz is ért, hogy kitűnő játékát gólokká értékesítse. Ha a HASK nagyobb erőfeszítésre kényszerítette volna az ellenfelét, a Ferencváros még a mutatónál is többet nyújtott volna.

A tekéző sport hírei

A noviszádi Szloga összes játékosait kérem, hogy ma este 8 órára felbőle-nül jelenjenek meg a Szabó-pályán, fontos megbeszélésre. — Az intéző.

A noviszádi Fodrászok alább felsorolt játékosait kérem, hogy ma este félkilenc órára jelenjenek meg a Vugrin-pályán serlegturnára: Szloboda, Waek, Orbán, Proházska, Sándor, Géro, Fülöp, Fábrián, Csipó, Gencics, Matinovic és Paska. — A kapitány.

A NAK összes játékosait kérem, hogy ma este félnyolc órára jelenjenek meg a Vugrin-pályán örégmérkőzésre. — Az intéző.

A noviszádi Radnicski összes játékosait kérem, hogy ma este 8 órára jelenjenek meg a Kott-pályán. — A kapitány.

Vasárnapi futball-eredmények

SZARAJEVO: SzASK — Szloga 3:1 (0:1), bajnoki, bíró Szarajlies.

SZKOPLYE: Vardar—Spárta 7:0 és Szkoptye SK—Jug 6:3, mindkettő bajnoki.

OLASZORSZAG: A 13. bajnoki forduló eredményei: Milan—Genova 1:0, Napoli—Liguria 3:2, Livorno—Fiorentina 2:1, Ambrosiana—Torino 1:0, Triestina—Roma 0:0, Bari—Lucehese 2:1, Lazio—Atalanta 4:0, Juventus—Bologna 0:0. Az élesoport sorrendje: 1. Ambrosiana 20 ponttal, 2. Milan 18, 3. Lazio 17, 4. Roma 17 ponttal.

AUSZTRIA: Az utakringi pályán 7000 néző előtt barátságos körmérkőzést rendeztek a következő eredményekkel: Rapid—Red Star 3:2, Austria—Helfort 6:2, Favoritner—Floridsdorf 4:3, WSC—Libertas 1:1.

CSEHSZLOVAKIA: Az őszi utolsó bajnoki mérkőzését a Kladlo 1:0 arányban nyerte a Pardubice ellen. Az élesoport sorrendje most: 1. Spárta, 2. Kladlo, 3. Szlavija, A Zidenice Brünnben nemzetközi mérkőzésen 3:2 arányban győzött a bécsi Simmering ellen.

SVAJC: A vasárnapi bajnoki forduló eredményei: Lugano—Nordstern 3:0, Grasshoppers—FC Bül 1:1, Young Fellows—Grenchen 5:2, Servette—Young Boys 2:2, Basel—Luzern 3:2.

MAGYARORSZAG: A profik már befejezték az őszi évszót, de az amatőr-bajnokságban hátra van még néhány mérkőzés. A vasárnapi érdekesebb eredmények: MAFK—SzfC 1:0, Vassas—Postás 0:0, PTTSC—BMTÉ 1:0. Ez az utolsó mérkőzés a második félidő elején a nagy havazás miatt félbeszakadt. — A portugálok ellen készülő válogatott keret (természetesen a Hungária és Ferencváros játékosai nélkül) 9:1 arányban győzött egy alalmi csapat ellen. A keret legjobb tagja Szendrői (Elektronos) a futsal-középsztár volt, de jó benyomást tett még Miklósi, Kállai, Balog és Pázmány.

Rövid sport hírek

Nagybritannia — Európa válogatott futballmérkőzés tervét vette fel Harper, a hírneves angol újságíró és volt válogatott játékos. A cikknek nagy visszhangja keltett Angliában s némes érzésre, hogy a mérkőzés létrejön.

Jövőre a mostani II. Fuga helyett kitérnek a magyar nemzeti B. bajnokságot, amelyet az áprilisi időszakban 2 tizenegyes csoportban bonyolítanak le.

Az angol ligában az Arsenal szombati veresége folytán lecsúszott a negyedik helyre. Előtte az élesoport sorrendje a következő: 1. Brentford 25 ponttal, 2. Leeds United 24 és 3. Bolton Wanderers szintén 24 ponttal.

A vízipólo Magyar Kupa döntőjét, amelyet vasárnap rendeznek meg, Zsiboly ház előtt, az MFK 3:3 arányban nyerte a MAC ellen. A szabályos játékos eredménye 3:3 volt s az MTK csak a meghozzásbításán tudta megszerezni a győzelmet. Ugyanakkor bonyolították le Magyarország vízisportbajnokságát (100 m. mell, 100 m. hát és 100 m. gyorsúszás), amelyet Csik Ferenc nyert meg 4.50 perc 13.6 mp. alatt Maklár és Végvázi előtt.

Beogradban vasárnap amatőr akrobávkó versenyt rendeztek, amelyen Prjakovics és Csobanov nagyszerű formát mutattak el.

A prágai LTC jégkorongcsapata tegnap Budapesten igen szép játékkal, de némiképp szerencsével 1:2 arányban győzött a BKE ellen. A magyar csapatban Miklós, a prágaiakban a eschszlovák származású, de most már kanadai Luckna volt a legjobb ember. A mérkőzés keretében megrendezett 5000 m. gyorskorcsolyázó versenyt Hódvégny biztosa nyerte a két Ladányi előtt. Az eredmény, a nagy hó és szél miatt, zsenye.

A zagrebi úszó alszövetség szombati este megtartott közgyűlésén a következő vezetőséget választották: elnök Borisz Praunshberger, a elnök dr. Grabarics és technikai referens Sárkány Géza.

A magyar nemzeti bajnokság végleges őszi sorrendje:

A vasárnapi Phobus—Nemzeti mérkőzés mérkőzésével befejeződött a magyar nemzeti bajnokság őszi fordulója, amelynek végleges helyezési sorrendje most a következő:

1. Ferencváros	13	12	1	0	55:22	25
2. Hungária	13	10	3	0	53:14	23
3. Újpest	13	9	2	2	48:19	20
4. Kispest	13	8	1	4	39:31	17
5. Elektronos	13	7	2	4	29:21	16
6. Phobus	13	7	2	4	31:23	16
7. Nemzeti	13	4	5	4	31:37	13
8. Szürkeharci	13	4	4	5	31:31	12
9. Szeged	13	4	2	7	23:30	10
10. Budapest	13	4	2	7	21:32	10
11. Boeska	13	3	1	9	16:31	7
12. Törökvas	13	3	1	9	22:17	7
13. Budai „11”	13	1	2	10	17:31	4
14. ETO	13	1	0	12	11:58	2

A legközelebbi forduló vasárnap január 30-án: Szeged—Phobus, Hungária—Törökvas, Nemzeti—ETO, Kispest—Budai, Budapest—Szürkeharci, Elektronos—Boeska, Újpest—Ferencváros.

— **AZ ÖRÖKÖLT MŰLÁB TITKA.** A newyorki hagyatéki bíróság Frank Laikin lengyel alattvaló, newyorki lakos hagyatékát az özvegynek ítélte oda. A hagyatéki egyik főtárgya egy műláb volt, amelyet az örökös nem tudott értékesíteni. A newyorki lengyel konzul, aki a perben az özvegy érdekeit védte és aki a háboruban fellábat elvesztette, érkelődni kezdett, hogy használhatná-e a műlábát. Midőn felesolta, véletlenül egy rejtett rugót nyomott meg, mire a műláb szétnyílt és nyolcvannyolc darab ezredolláros bankjegy esett ki belőle.

Egyesületi élet

Megkezdte működését a szombori Magyar Közművelődési Egyesület

A szombori Magyar Közművelődési Egyesület, amelynek alapszabályait csak nemrég hagyták jóvá, a vasárnap tartott kulturáldélutánnal megkezdte tényleges működését. Az a nagy érdeklődés, amely a kulturáldélután iránt megnyilvánult, igazolja azt, hogy az egyesület intenzív munkásságára nagy szükség van. A legörvendetesebb az volt, hogy sikerült megtörni a jeget és a szombori magyar társadalom minden rétegének képviselőit összehozni a magas színvonalu kulturáldélután műsoránál meghallgatására. Magassy Antal elnök megnyitó beszédében a magyar nyelv szépségével foglalkozott és rendkívül érdekesen sorakoztatta fel azokat a hibákat, amelyek a magyar nyelv helyessége ellen lépennyomon elkövetnek. A nagy tetszéssel fogadott előadásnak mintegy aláfestésére szavaltta el dr. Müller János igen hatásosan Abrányi Emil »A magyar nyelv« című költeményét.

A Kaszinó Dalárda kettős kvartettje: Cirtusz Károly, Benyács Kornél, Kiss János, Ginál István, Párcetich Károly, Durszt József, Bázler István és Kovalovszky József nagy tetszést aratott száma után Liszt: »A vihar« című szerzeményét adta elő zongorán Kiss János művészi ihlettel. Németh Ilonka Kodály három népdalátiratát énekelte bájosan Kiss Lajos pompásan simuló zongorakísérete mellett. Végül a Benyács, Weygand, Schwartz, Emsmann vonónégyes adta elő Erdélyi Magyar népdalegyvelegét nagy sikerrel.

Az első kulturáldélután sikere után bizonyosra vehető, hogy a szombori Magyar Közművelődési Egyesületet sűrűn megismétli összejöveteleit.

Munkában a szájanak. A Herzbacher Dénes pápai prélátus védnöksége alatt működő népegyletem december 5-én vasárnap este tartotta folytatólagos iskolánkülyi népnevelő előadását. Belesljin Károly »Malária« címen értekezett különös tekintettel katona fiainkra. Ezt az igen fontos és érdekes előadást énekszámok és szavaltatok előzték meg és követték. A negyedik és az ötödik elemi osztály énekelte. Szavaltak: Berák Ilona, Setét Verona és Toth Sándor. Az előadást Vajnic Olga és Matajesics Kátó párbeszéde fejezte be. A népegyletem előadásokat Putnik Marica tanítónő rendezte a Gazdakör nagytermében belépődij nélkül nagy hallgatóság előtt. December 12-én Göbel Erzsébet tanítónő »A káromkodás és pletyka« címen tartott előadást. Szavaltak Pap Viktoria, Lábadi Pál, Kovács Irén, Kabók Anna. Az estét gyermekszindarab zárta be. »A varázsló« című színművet adták elő, melynek szereplői Gvár Katalin, Dukai Verona, Bertl Erzsébet, Bunford József voltak. A 12-én megtartott népegyletemi előadást Göbel Erzsébet tanítónő rendezte.

A szombori leányifjúsági Mária kongregáció az idén is mint már hosszú évek óta, mindig bensőséges karácsonyi ünnep keretében osztotta ki a szegény gyermekek között karácsonyi ajándékaikat. A Miasszonyunkról nevezett iskolánének zárdájában szépen díszített karácsonyi alatt Kopunyies Márk főtisztelendő bunyevác nyelvű, Pastvik Teka prefekta nagyhatásu magyar nyelvű beszéde, a gyermekek szavaltata és a kongregáció éneke után 75 gyermeknek osztották ki a kongregánisták új ruhát, új cipőt és karácsonyi szeretet csomagot. A kongregáció ismét bebizonyította, hogy csendben, de annál nagyobb eredménnyel dolgozik a szociális bajok orvoslásán.

A gornyamuzslai Gazdakör vasárnap, 12-én kezdte meg az iskolánkülyi népnevelés munkáját. Az első előadást Gombos Antal a Gazdakör elnöke nyitotta meg. Előjáró beszédében ismertette az előadás illetve az iskolánkülyi népnevelés célját, a Közművelődési Tanács munkásságát, majd felolvasta »A káromkodás és a pletyka« című ismeretterjesztő előadást. A gornyamuzslai Gazdakör vezetőségének határozata szerint rendszeres előadásokat minden esütörtökön és vasárnap délután tartanak.

A »Keleti éjszakák« c. operett szereplőit és a zenekart ezúton kérem fel, hogy a »Szlobodában« szerdán, december 22-én megtartandó próbán pont 8 órakor megjelenni sziveskedjenek. — A rendező.

ELSŐ KÖZÖS MEGEGYEZÉS

— Szóval valni akar a feleségtől?
— Igen. Még hozzá közös megegyezéssel válnak.
— Gondolja meg ezt a dolgot, barátom.
— Még mit nem? Hiszen ez az első eset, mikor valamiben mind a ketten megegyezünk.

Cecil Colledge, aki tavaly a garmischpartenkircheni olimpián nemcsak tudásával, hanem szépségével is nagy feltűnést keltett, az idén is megnyerte Anglia női műkorcsolyázó bajnokságát. Képünkön Cecil Colledge közepén látható a második és harmadik helyezett Pamela Steplany és Brenda Stroud társaságában

KÖZGAZDASÁG

Az új kereskedelmi törvény

Fordította: Dr. Kerényi Dezső ügyvéd (Noviszád)

(2) Amennyiben ebben a fejezetben a III. fejezet második részére vonatkozó rendelkezéseket megváltoztatnák vagy kiegészítenék, ugyancsak a változásokat és kiegészítéseket kell érteni akkor is, ha ezen fejezet más részében a III. fejezet rendelkezése ezen változásokra és kiegészítésekre való kifejezett hivatkozás nélkül van felemlítve, kivéve ha azon a helyen más rendelkezés nem fordul elő.

A vállalat tartalma. Engedély
417. §.

(1) A korlátolt felelősségű társaság vállalatának tárgyát nem képezhetik: biztosítási ügyletek.

(2) Ha a társaság vállalatának valamely más tárgya a 185. §. alá tartozik, a társaság alapításához engedélyre van szükség. Az engedély adására vonatkozó eljárásra a 186. §. rendelkezései érvényesek.

Az alapszabályok alakja. Alapítás
418. §.

(1) A korlátolt felelősségű társaság alapszabályait közjegyzői okirat alakjában kell összeállítani (A közjegyzői törvény 52. §. illetve 58. §.).

(2) Meghatalmazott az alapszabályok szerkesztésében csak akkor vehet részt és megbízza helyett magát csak akkor írhatja alá, ha oly meghatalmazással rendelkezik, amellyel ezen meghatározott feladatra fel volt hatalmazva és amelyen a megbízó aláírása hitelesítve van. A meghatalmazást csatolni kell a közjegyzői okirathoz.

(3) A 194. §. 5. és 6. bekezdésének az egyidejű (szimultán) alapításra vonatkozó rendelkezései itt is megfelelően érvényesek.

(4) Folyamatos alapítás tilos.

Az alapszabályok tartalma. A törvényi rendelkezések kötelező volta
419. §.

(1) A társaság alapszabályzatának tartalmaznia kell:
1) a társaság cégét és székhelyét;
2) a vállalat tartalmát;
3) az alaptőke összegét;
4) a minden tag betétének tárgyát és összegét;
5) az üzletvezetők számát és felügyeleti intézményét, ha a társaságban annak is léteznie kell.

(2) A 184. §.-nak az alapszabályok más rendelkezéseire vonatkozó rendeletei, és pedig az 1. bekezdés 1. pd., 2. 3. 5-től 8. bek. 2 bek. 1, 2, 4-től 9. p. és 3. bek. itt is megfelelően érvényesek; ez érvényes a részesezés átruházásának a törvényi előírásnál szigorubb korlátozásáról, az utólagos befizetési kötelezettségről és a társaság megszűnésének illetve a tagság megszűnésének külön okairól szóló rendelkezésekre is.

(3) Jelen törvény rendelkezéseitől a korlátolt felelősségű társaság tekintetében eltérni csak ott és annyiban lehet, amennyiben azt a törvény kifejezetten megengedi.

Székhely. Alaptőke. Betétek
420. §.

(1) A társaság székhelyére a 187. §. rendelkezései érvényesek.
(2) Az alaptőke nem lehet kevesebb 200.000 dinárnál, bank és váltóüzletekkel foglalkozó társaságnál pedig 500.000 dinárnál.

(3) Az alaptőkének legalább negyed részét készpénzben kell befizetni. Azonban, ha a társaságnak egyetlen célja már öt év óta fennálló társaság továbbfolytatása, és ha a társaságot csak a vállalat utolsó tulajdonosa (társtulajdonosa) házastársával, gyermekeivel (örökbefogadott és mostoha gyermekeivel) vejeivel és menyével együtt alapítja, ez a szabály az alaptőkének csak arra a részére érvényes, amelyet nem a vállalat értékének az említett tagok alapbetéti összegébe való beszámításával, hanem más módon kell megszerezni. Ha a társaságot az említett célból a vállalat tulajdonosának vagy társtulajdonosának halálát követő év multán alapítják, az örökösök az említett hozzátartozóikkal egyenjogúak.

(4) Az előző bekezdés 2 és 3. mondatának rendelkezései az említett feltételek mellett akkor is megfelelően érvényesek, amikor a társaságot azzal az egyedüli céllal alapították, hogy két vagy több vállalatot tovább folytassanak.

(5) Az egyes alapbetét nem lehet kevesebb 5.000 dinárnál, bank és váltóüzletekkel foglalkozó társaságoknál pedig 10.000 dinárnál kevesebb; összege kell hogy 1000-re osztható legyen.

(6) A társaság alapításánál egy tag sem vállalhat magára több alapbetétet.

Tárgyi betétek. Beszerzések az alapításnál. Személyi előnyök, megtérítések és jutalomdíjak
421. §.

(1) Oly alapbetét, amelyet nem törvényes fizetési eszközzel fizetnének be, csak akkor érvényes, ha azt az alapszabályok kifejezetten megengedik.

(2) A tárgyi betétek, alapítási beszerzések, személyi előnyök, megtérítések és jutalomdíjak tekintetében a 190 §. 1. bekezdésének rendelkezései megfelelően érvényesek azzal, hogy azok előírt adatait az alapszabályokban fel kell említeni.

(3) Személyi előnyöket, megtérítéseket és jutalomdíjakat nem lehet az alaptőke terhére kifizetni, azokat semmiféle tekintetben nem lehet alapbetéti befizetésekként számítani.

(Folytatjuk).

**Rekord gyapottermés híre
farija izgalomban a textilpiacot**

A textilpiacokon már ezideig is világszerte tartózkodást és lanyhaságot idézett elő az amerikai gyapottermés várható nagy eredménye. Most azután az Egyesült államok földművelésügyi minisztériuma hivatalos termésbecslést hozott nyilvánosságra, amely még az eddigi becsléseknél is lényegesen nagyobb termésről számol be. A hivatalos termésbecslés az 1937-38. évi pamuttermelés várható eredményét 18.75 millió bála alá becsüli. A szokatlanul nagy termésre jellemző, hogy tavaly, amikor a termés szintén nem volt kedvezőtlen, mindössze 12.4 millió bála pamut termett. A folyó év gyapottermése jelentősen felül fogja mulni még az 1926 év rekordtermését is, amely

17.97 millió bálát tett ki.

A most publikált hivatalos termésbecslés a világ textiltözsdeit nem fogja teljesen váratlanul érni. A szakmai körök annak ellenére, hogy a további becslések lényegesen kisebb mennyiségről szóltak, már számoltak egy abnormálisan nagy pamutterméssel és ennek megfelelően a pamut árszínvonalára már hosszabb ideje lanyhuló tendenciát mutat. A minden várakozást felülmúló terméseredmény azonban esetleg még további depressziós folyamatot fog előidézni a teátilszakmákban, mivel az árszínvonal előrelátható további csökkenése a nagyobb árukészlettel rendelkező cégeket nehéz helyzet elé állíthatja.

Közgyűlés

tartott az elmúlt napokban a lappföldi vasérc-társaság, a Loussavaara-Kiironavaara Részvénytársaság, amelynek évi jelentése abból a szempontból nagyon érdekes, hogy rekordnyereséget mutat ki a német fegyverkezési konjunktúra eredményeképpen. A társaság 50 százalékkal több vasércet exportált, mint a megelőző évben. 9.58 millió tonna volt a vasérc exportja az előző évi 7.14 millió tonnával szemben. A vállalat által termelt vasércet túlnyomórészt Németország vette át. Megpedig termelésének háromnegyed részét szállította a németeknek, a többi főképpen Angliába és Csehszlovákiába szállította. Hogy a német fegyverkezési konjunktúra mily óriási mértékben emelte a vállalat rentabilitását, legjobban akkor tűnik szembe, ha figyelembe vesszük, hogy 1932-ben csak 1.57 millió tonna vasércet adott el külföldre. A vállalat 47.7 millió svéd korona tiszta nyereséget mutat ki, több mint a dupláját az előző évi nyereségnek. A vasércbánya részvényeinek fele a svéd állam tulajdonában van, részvényeinek másik fele pedig a Gracnberg Concern tulajdona.

—□—

Befejeződött a horgosi gazdalanfolyam. A Szombori Mezőgazdasági Egyesület mint ismeretes Horgoson kéthetes gazdalanfolyamot rendezett, melybe a helybeli szakemberek is bekapcsolódtak mint előadók. A tanfolyam szombaton ért véget, amikor a hallgatók vizsgát tettek a különféle tárgyakból. A tanulók igen szép eredményről tettek bizonyosságot megjutalmazásukra úgy az egyesületek, mint egyesek több szép könyvjutalmat tüzték ki. Este banket volt, melynek keretében Reöck Andor elnök köszönte meg az előadóknak a fáradozást, majd Varga Á. János üdvözölte Dr. Reök elnököt, akinek az első horgosi tanfolyam megrendezése elsősorban köszönhető. A résztvevők a reggeli óráig a legjobb hangulatban maradtak együtt.

A gyengeelméjük a legjobb munkások. Londonból jelentik: A. H. Hill, a szellemileg fejletlenek iskolájának felügyelője évi jelentésében megállapítja, hogy a szabványos cikkek gyártásában szívesen alkalmaznak gyengeelméjű munkásokat, miután a munka egyhangúsága a rendes szellemi fejlettségű munkásokat annyira unatja, hogy bizonyos idő múlva figyelmen kívül lesznek, ez pedig a termelés rovására megy. A gyengeelméjük gépies pontossággal végzik a legegyszerűbb munkát is és e célra a legkölteesebb munkásoknak bizonyultak.

Nagy ipari konjunktúra Olaszországban. Rómából jelentik: Hivatalos adatok szerint Olaszország ipari termelése a múlt év szeptemberével szemben az idén szeptemberben átlagban 18%-kal emelkedett. Valamennyi iparág jelzőszáma magasabb a múlt évinél, így a vegyipar indexe 45%-kal, a papíré 36%-kal, a textiliparé 29%-kal, a bányaiparé 12%-kal, a fém- és műszeriparé 9%-kal emelkedett. A folyó év augusztus közepétől szeptember közepéig átlagban 16%-os emelkedés mutatkozik.

Rekord aranytermés Transvaalban. Londonból jelentik: Transvaalban a világ legfontosabb aranytermő államában, novemberben 978.271 uncia aranyat termeltek. Ezzel a mennyiséggel együtt a folyó évi aranytermelés a múlt évi 9.43 millió unciáról 10.75 millió unciára emelkedett, úgy hogy az egész évre minden idők eddigi eredményét tuhaladó rekordra számítanak. A transvaali aranytermelés eddig 11.55 millió unciával 1932-ben érte el a csúcsmagasságot, az idén 11.73 millió unciás aranytermésre számítanak.

A kaktuszok téli öntözése. A kaktuszok a tél folyamán pihenő időszakukat élik. Ezalatt az idő alatt nem fejlődnek, sokkal kevesebbet párologtatnak, így hát sokkal kevesebb vizre van szükségük. Öntözni 8-10 naponként kell igen mérsékelten, mert a bő öntözés a növénynek csak ártalmára van. Tekintettel a kis párologtatásra a kaktusz a vizet nem tudja felhasználni, az a talaj megszavanyodását, majd a gyökerek és a növény elrothadását okozhatja. Ha azt tapasztalánk, hogy növényünk eddig túl volt öntözve, ajánlatos az öntözést 2 hétre teljesen megszüntetni és inkább szomjaztatni, mint túlöntözni.

Fél tonna heroint csempésztett Amerikába egy »előkelő banda«. A newyorki vámosok óriási méretű kábítószer-csempész bűnügy nyomára jöttek. Az előkelő utasoknak öltözött csempészek hatszor fordultak meg Sangháj és Newyork között és ketősfedelű bőröndökben fél tonna heroint csempészttek Amerikába, amit ötvenmillió dinárért adtak el. A bünszövetkezet tagjai mindenütt első osztályon és a legelőkelőbb luxuszögősökön utaztak. Sikereiket az tetten lehet, hogy három cinkostársuk volt a newyorki vámtisztviselők között. Eddig husz embert tartóztatnak le.

A „Vojvodina“ központi méhészsze-
vetség rendkívüli közgyűlést tartott
Noviszádon. Vasárnap, 19-én délelőtti
rendkívüli közgyűlést tartott a „Voj-
vodina“ központi méhészszevetség és
fontos kérdéseket tárgyaltak. Elfogad-
ták az igazgató- és felügyelőbizottság
jelentéseit, majd határozatot hoztak,
amelyben kimondják az eddigi helyi
méhészszevetszettek felosztását, illet-
ve a „Vojvodina“ központi méhészsze-
vetségbe való beolvadását, amelynek
hatásköre az egész Dunabánságra ki-
terjed. Ugyanekkor azt is kimondták,
hogy a megszűnt szövetkezetek va-
gyona: 8780 dinár készpénz és 1757,82
dinár betétkönyvi érték, szintén át-
megy a noviszádi, egyúttal dunai bán-
sági központi méhészszevetség tulaj-
donába.

A NEWYORKI EGYETEM nem-
zetgazdasági tanára, Harold F.
Clarks professzor statisztikai uton kö-
zös pénzübeli nevezőre hozta a külön-
böző hivatásokban képviselt értéket.
Számításainak alapja az volt, hogy-
ha valamely foglalkozásu egén
bankkölcson akarna felvenni, hita-
tása gyakorlása során befolyó min-
dennemű jövedelmére és ezért cseré-
be minden jövedelmét befizetné a
bankba, vajjon milyen összegű tő-
két fizetne ki neki a bankár. Clarks
professzor szerint az orvos egész
életében élvezett jövedelmének kö-
zéparányosa 108.000 dollár, a jogá-
szé 105.000, a jogorvosé 95.400, a
mérnöké 95.300, az egyetemi tanáré
69.000, az újságíróé 41.500, a papé
41.000, a tanítóé 29.700, a minősítel-
len munkásé 15.2000, a földművesé
12.500 és végül az agrárproletáré
10.400 dollár. A kimutatásból látha-
tó, hogy a különböző hivatások tő-
keértéke között igen nagy a külön-
ség — még amerikai számítás sze-
rint is, holott valószínű, hogy az
európai viszonyokat szem előtt tar-
va, a kitiünő professzor egészen más
eredményekhez jutott volna.

A nátha és a kínai háboru. Az
ephedrin nevű gyógyszert, melyet
főleg asztma és nátha ellen használ-
nak, egy ma huang nevű, csak Kíná-
ban található növényből állítják elő.
A kínai-japán háboru miatt ennek a
növénynek a termelése majdnem tel-
jesen megszűnt, az a veszély fenye-
getett, hogy a betegek nem juthat-
nak ephedrinhez. Az angol gyógyszer-
észek lapja azonban most megnyug-
tatásul közli, hogy sikerült telje-
sen megfelelő mesterséges ephedrint
előállítani.

— A fasiszta kormány építke-
zése. A néplakások építésére ala-
kult fasiszta konzorcium a fasisz-
ta uralom tizenöt éve alatt 6.762
lakást épített 103,476.000 líra ér-
tékben. A fasiszta uralom tizen-
hatodik évében 9.437 olcsó lakást
építenek 197,000 000 líra értékben

Tőzsde

BEOGRADI ÉRTEKTŐZSDE
Devizák: kínálat—kereslet dinárookban
December 20.

London (egy font) 217.11—215.05, Pá-
ris (100 frank) 147.54—146.10, Newyork
(100 dollár) 4313.57—4277.26, Genf (100
svájci frank) 1003.52—996.15, Milánó
(100 líra) 228.83—225.74, Prága (100
esk) 152.43—151.33, Amszterdam (100
holl. frt) 2401.26—2396.66, Berlin (100
márka) 1749.91—1736.03, Bécs magán-
klíring 869—856, Brüsszel — 731.94,
Szaloniki (100 drachma) 273.18—266.13,
Varsó (100 zlotó) — 814.72, London ma-
gánklíring 238.80—237.20, Berlin ma-
gánklíring 1410—1390.

Állampapírok: 7%-os beruházási köl-

csón 98—96.50, 8%-os külföldi kölcsön
94.50, 7%-os külföldi kölcsön 85—84,
4%-os agrárkölcsön 56—55, 2 és fél
%-os Ratna Steta 423.50, 6%-os béglok
2500 dináros 78.50—77.50, 6%-os bég-
lok 5000 dináros 80—79.50, 6%-os dal-
mát agrár 1000 dináros 74.75—74.25,
6%-os dalmát agrár 5000 dináros 78—
77.50.

Részvények: Narodna Banka 7550—,
Agrarna Banka 213.

NOVISZADI TERMÉNYTŐZSDE

Buza 78-79 kgos 2%-os bácskai, No-
viszád és Szombor környéki 175—177,
közép- és felsőbácskai 176—178, tiszai
uszály 177—179, bégai csatorna 176—
178, tiszai csatorna uszály 176—178,
felsőbánáti 176—178, délbánáti 169—171,
szerémi 175—177, szlavóniai 176—178.
Rozs bácskai 172—174. Arpa 63-64 kg,
bácskai és szerémi 128—130. — Zab,
bácskai 122—124, szerémi 123—125,
uszály 124—126. — Tengeri tavalyi
bácskai és szerémi 104—106, bánáti 191
—192, indiai paritásban decembe-
re 82—83, száritott indiai paritásban 98—
99, száritott dunai, tiszai paritásban
101—102. Buzaliszti bácskai és bánáti
állomásról nullás gg és g 272.50—282.50
kettes 252.50—262.50, ötös 232.50—
242.50, hatos 212.50—222.50, hetes
182.50—192.50, nyolcas 125—130. Buza-
liszt szerémi és szlavóniai állomásról
nullás gg és g 270—280, kettes 250—
260, ötös 230—240, hatos 210—220, he-
tes 180—190, nyolcas 125—130. Buza-
korpa jutásokban bácskai és sze-
rémi 92—93, bánáti 90—91, uszályárú
94—95 dinár. — Bab, bácskai és sze-
rémi fehér 2%-os, zsák nélkül 204—
206, uszályárú 207—209. Szlavóniai ró-
zaburgonya 47—49, szlavóniai fehér
burgonya 35—37, Sertészsr 25 kilós
kánában brutto nettóért 1060—1080,
102—103. Buzaliszti bácskai és bánáti
Irányzat: tengeri kollemissébb, külön-
ben változatlan. Forgalom közepes.

SZOMBORI TERMÉNYTŐZSDE

Buza, bácskai, Szombor környéki
175—177, felsőbácskai 176—178, szla-
vóniai 175—177, szerémi 174—176. Ti-
sza, bácskai uszályból 177—179, Tisza,
bánáti uszályból 177—179, felsőbánáti
175—177, délbánáti 170—172, csatornai
hajórakomány 176—178, bégai hajóra-
komány 175—177. Rozs, bácskai vasút
172—174, Zab, bácskai vasút 122—
124, szerémi és szlavóniai 122—124. —
Arpa, bácskai 63—64 kgos 127.50—
132.50, szerémi 63—64 kgos 127.50—
132.50, bácskai tavaszi 67—68 kgos
177.50—182.50, baranyai tavaszi 177.50
182.50. Tengeri, bácskai és szerémi
vasút prompt 105—107, bácskai szári-
tott 95—97, Bab, fehér 2%-os 202—207.
Buzaliszti: Nullás gg és g 275—285, ket-
tes 255—265, ötös 240—250, hatos 215
—225, hetes 185—195, nyolcas 127.50—
132.50. Korpa, prompt bácskai 92—94,
szerémi 93—95. Sertészsr, új kishor-
dókban: 11—12, új középhordókban
10.75—11.75, új nagyhordókban 10.50—
11.50, kánában brutto nettóért: 10—11.
Sózott szalonpa pofa és hasalja nélkül
12.50. Irányzat: Tartott. Forgalom: 40
12.50. Irányzat: Változatlan.

KÜLFÖLDI TŐZSDEZARLATOK

A dinár árfolyama: Budapest 7.25—
7.80, Bécs 5.63—5.67, Prága 61.80—
62.20, London 215.50.
Zürich: Beograd 10, Páris 14.685,
London 21.61, Newyork 432.37, Brüss-
zel 73.455, Milánó 22.73, Amszterdam
240.45, Berlin 174.50, Bécs 81.65, Prága
15.19, Varsó 81.80, Bukarest 3.25.

A TECHNIKA CSODÁJA

A gyerek megkérdezi a papájától:
— Papa, mi ez a sok drót itt a
vasút mellett?
— Táviróvezeték.
— És miért nincs ilyen vezeték a
tulsó oldalon is?
— Ott a drótnélküli táviró megy

A megmentett lélek

Regény Irt. FERTSEK FERENC 60

Copyright by Reggeli Ujság and Publicitas Press Service. — Utánnomas tilos

Sokszor kérde Aratóné:
— Nem unatkozik itt nálunk,
kedves? Nem látogatna el az is-
pánékhoz? Elkelné egy kis társa-
ság, ugy-e?

Magázza a menyét. De még sen-
ki sem tette szövé.

— Jól érzem én itt magam a-
nyuska...

A könyv ott volt a kezeügyé-
ben, vagy az újság, de nem olva-
sott belőle.

— Halálra unja magát az a te
feleséged itt minálunk, édes fiam,
— mondta a fiának egyszer Ara-
tóné. Anyai szívből mondta, nem
anyósiból. — Most még csak el-
van, nyáron, de nem tudom, mi
lesz télen, ha beszorul a szobába?

— A sebe fáj, édesanyám, tud-
hatná.

— Még mindig, te fiam?

Nem fér a fejébe, hogy az ő fia
mellett valakinek még meglegyen
a régi bánatja.

Etus is irt már kétszer. Hogy
nem panaszkodhatik, szívesen fo-
gadták itt is, elég jó a lakása is.
Az óvodában lakik, az óvónőnél.
Kedves, jó asszony az óvónő.

Együtt vezetik a háztartást. Hát ott
mi újság? Megszokott-e már Ilona
az új fedél alatt? És mit csinál-
nak az ő elhagyott gyermekei?
Vajjon emlegetik-e őt, vagy már
elfelejtették? Ugyan ki fogja
most a kislányokat kézimunkára
tanítani? Elfelejtene majd min-
dent!

Ez volt az Etus fájdalma, mi-
kor elment, hogy hát férfitanító
lesz majd ezután, ki fogja a kislá-
nyokat kézimunkára nevelni? Ezt
panaszkodta a jegyzőné is egy-
szer Ilonának, vasárnapon, temp-
lom után. Hogy az ő kislányai
már most nem fognak tudni kézi-
munkázni. Hiszen csak ne volna
annyi dolga, hogy tudna veük
foglalkozni, de ki ér rá még arra
is a házimunka s a sok gyerek
mellett!

Ilona akkor felajánlotta, hogy
csak küldje el hozzá a két kislá-
nyt, a másodikost, meg a negye-
diket, neki van ráérő ideje, majd
foglalkozik velük.

Hát egyszer csak harmadmagá-
val állít be a két kislány. A har-
madik, a Verő boltos Magduská-
ja, szégyenlősen húzódik meg az
ajtóban.

— Jaj, ne tessék haragudni, a-
miért ő is elgyött velünk, de ugy
rimázkodott, hogy ő is tanulna
horgolást, ha a birónéni nem ha-
ragudna nagyon...

Ilona vállat vont, a gyerek ott-
maradt.

Egy szép napon már öten jöt-
tek. — Hogy csak nézni, — azt
mondja a szósi Fosztó Julika, —
mert öreganyám is tud ám ilye-
neket, szépeket.

Épen a keresztöltést tanulták.
Valami maradék kanavászt bök-
döstek nagy igyekezettel a gyere-
kek.

Julika csak nézett eleinte a
nagy barna szemével, aztán vidá-
man megszólalt:
— Öreganyám ám vászonra öl-
ti az ilyet meg gyolcsra! Madara-

kat meg virágokat himel, meg ka-
lászokat, meg embert is, ugy ám!
lrásosat is tud öreganyám meg fo-
nyottat is. Szőni is tud a biróné-
ni? Öreganyám szőni is tud, de
mán nem igen sző, mivel öreg,
édesanyám sző mármoston.

— Aztán ki a te öreganyád?

Szó szót követett, a kézimunka
idő után Ilona megfogta a Julika
barna bársony kezeckéjét, aztán
megmuttatta magának, hogy mer-
re lakik a nagy csuda, öreg-
anyám.

Bámulva állt meg a parasztszo-
ba küszöbén. Ez a sok szín ez a
sok derű, ez a különös ornamen-
tika, amelyre ha egyszer rátapad
a szem, nem tud elválni tőle.

— Ugyan mán, kérem... szen
minden házban van ilyen itt mi-
nálunk!

Csakugyan. Az ötödikben is, a
hatodikban is és a falun mind-
ben! De nem: ennek a butornak
a színe más, annak meg a faragá-
sa. Amannak meg a rajza, a dí-
szítése.

Csudaszép, csuda eredeti, csu-
da érdekes!

Vett egy darab papírt, ceruzát
s otthon elkezdte emlékezetből
másolni a butorokat meg a diszi-
téseket, amit délután látott.

Este megmutatta Mihálynak. És
hogy ő két éve él már itt, de hal-
vány sejtelve sem volt ekkora
szín- és forma-gazdagságról.
Hogy lehet, hogy ő ezt idáig nem
tudta?

— Mert idáig nem látta meg.
kedves, — mosolygott Mihály.

És hogy az Arató-házban miért
nincsenek ilyen butorok?

Szép öreg barna diófából volt
a butor az Arató házbán. Disz-
tellen, sötét butor, puritán vonalu.
Valamikor muzeumnak fogják
ajándékozni az úkunokák.

— Hol csinálják ezeket a széke-
ket, a szivalaku kivágással a tám-
lájukon? Meg azt a rácsos kana-
pét?

— Lóca az, — nevet Mihály. —
De ha magának annyira tetszik,
kedves, a Hevér asztalos szegről-
vegről rokonom, akármikor csi-
nál az magának ilyeneket, még
szébbeket is. Beszéljen vele, aztán
rendelje meg.

Az első örömsugár akkor sza-
ladt végig az asszony orcáján.

A második pedig akkor, mikor
legközelebb Mihály eléje tette a
Pestről hozott bucsufiát, egy jó-
kora csomagot.

Festőállvány, vászon, ecsetek,
tubusok...

Mintha felélénkült volna Ilona
azóta. Sorra járja a pitvarokat és
ecsetvégre kapja őket.

A sok pitvarolásban meghallott
egyet-mást a füle is és a szeme
már nem csak a szépségekre tá-
gult.

Hogy beállított a szeptember,
elnézett a plébánoshoz. Felaján-
lotta a szolgálatait. Kézimunkára
fogja tanítani a falubeli kisleá-
nyokat. A tehetős szülők vegyék
meg az anyagot a szegényeknek,
az legyen a tandíj.

(Folytatjuk)

Ajándék tárgyak nagy választékban **LOKER** villamosvállalat és Kralja Petra II 27 szakkoptikai üzletében Telefon: 22-29

LEGUJABB

Francia és japán ágyuk tüzharcra

Kantoni kínai forrásból eredő jelentés szerint a legújabb japán repülő-támadás visszaverésében már a Kantonban felállított francia légháritó ütegek is résztvettek.

Párisból jelentik: A francia sajtó megerősíti azt a hírt, hogy Eden Párisba készül. A lapok általános felfogása szerint a látogatás a távolkeleti eseményekkel függ össze. Az amerikai és az angol kormány ugyanis meg akarja nyerni Franciaországot, hogy támogassa tengeri haderejével a Japán ellen tervbevelt angol-amerikai flottatüntetést.

Delbos Berlinbe utazik

Prágából jelentik: Az itteni francia követségről származó értesülés szerint Delbos azzal az elhatározással utazott el szombaton Prágából, hogy január végén Berlinbe látogat el. A karácsonyi szünetet arra használja fel, hogy közép- és kelet-európai útja során szerzett tapasztalatait összeállítsa. Az erről szóló jelentést behatóan megvitatja majd Edennel, akivel január közepén találkozik Genfben.

Prágában egyébként úgy tudják, hogy Hodzsa miniszterelnök a karácsonyi ünnepek alatt Ausztriába utazik és Bécs környékén valószínűen találkozik Schuschnigg kancellárral.

Röder Torinóban

Torinóból jelentik: Röder magyar honvédelmi miniszter hétfőn megtekintette a torinói hadiakadémia, majd a Fiat-gyárban tett látogatást. Vasárnap a nápolyi Donna Regina templomban megnézte az Árpád-házból származó Mária nápolyi királyné sírját. Röder miniszter virágcsokrot helyezett el a síremléken, amelyet nemrég restauráltak.

Hivatalos vizállás jelentés

Beogradból jelentik: Az építésügyi minisztérium vizrajzi osztályának jelentése a december 20-i helyzetről:

A Duna felső és középső szakaszain Budapestig jelentéktelenül apad, jugoszláviai folyásának felső részében naponta átlag 14 centiméterrel árad, meglehetősen magas vizállás mellett. A Dráva felső és középső szakaszán stagnál, alsó szakaszán átlag 30 centiméterrel apad. A Tisza Jugoszláviában továbbra is árad átlag 16 centiméterrel.

A Száva felső folyásán Zagrebig és attól lefelé közepes vizállás mellett apad. Sziszaktól lefelé jelentéktelenül apad, míg Beogradnál emelkedik. Sziszaknál az elmúlt 24 óra alatt 15 centimétert apadt. Bródnál 23 centiméterrel van a legmagasabb vizállás alatt és elérte a 841 centimétert. Samacnál 4 centimétert csökkent a víz magassága, Mitrovicánál is 7 centimétert apadt és 34 centiméterrel van a legmagasabb vizállás alatt. Sabácnál 512 centiméteres vizállás mellett stagnál, míg Beo-

gradnál 17 centiméterrel emelkedett és elérte az 503 centimétert, ami 151 centiméterrel van a legmagasabb vizállás alatt.

A Kupa, a boszniai folyók és a Drina, tovább esnek.

NYILTTÉR

Ertesítem ismerőseimet és barátaimat, hogy a törvényszék Ia P. 1670/37 számú végzésével felmentett engem a felelőségem, Obrovski Katica elhatárolástól és őt a perköltségek viselésére kötelezte. Figyelmeztetek mindenkit, hogy esetleges adósságaiért felelőséget nem vállalok és azokat ki nem fizetem.

Noviszád, 1937. december 20.

Obrovski Dániel, kereskedő.

*) E rovatban közöltekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

evőeszközök

Szenes-nél
Szuboticán

FIZESSEN ELŐ
A REGGELI UJSÁGRA

Karácsonyi süteményekhez a legfinomabb dió, mogyoró, mandula, mazsola, vanília, valamint az összes deligümmölcök csakis

Lostorfennél kapható, Noviszád, Kr. Petra II. 94
a Rókus-templommal szemben

APRÓHIRDETÉSEK

egy hetköznap, mint vasárnap egy szó 1— dinár, NAGY BETUS 2— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombton délután 12 óráig vesszünk fel. A hirdetési adó a hirdetőfelet terheli

ALLAST KERES

Szerbül, magyarul beszélő mérlegképes könyvelő, könyvelői állást keres. Esetleg egyéb tisztviselői állást vállal. Megkereséseket: „Szerény igényű” jellegével a kiadóhivatal továbbítja. 7092

Könyve. o., perfect mérlegképes, nagyobb gyárban állást keres. Beszél szerbül, magyarul és németül. Ajánlatokat „12 éves gyakorlat” jellegével a kiadóhivatal továbbítja. 7118

Allást keres szerbül és magyarul beszélő tisztviselőnek hosszabb gyakorlattal. Cím a kiadóban. 6847

ELADÓ

O-bor 16 éves (550 liter) tisztelesen felül literenként 20 dinárért kapható „Monašević”, Pasityeva 9. Noviszád. 7081

O-bor 10 literen felül literenként 6 dinárért kapható a termelőnél, Noviszád, Vladika Gedeona 6/a. 7100

Bor, 3 éves kövidinka, rizling, valamint új fehér és sötét siller, buckaj 50 hl. eladó. Mamuzsics Iván, Szubotica, Zrinyski trg 11. 7111

Üzleti ülökassza, női fekete télikabát prémhővel, boák, kosztümök eladók. Petra Zrinyszka 50. jobbra. Noviszád. 7146

KERESLET

Jólfőző mindenek, magános nő felvételük. Noviszád, Kralja Petra II. u. 88. 7121

Megbízható esinos lány keresetük mozi büfébe elárusítóként. Kertész, Noviszád, Tomerinszka 9. 6844

KÜLÖNFÉLE

„VENUS” férfi- és hölgyfodrász-szalomat áthelyeztem és kibővítettem gyermekszalonnal. Villanyvondolálás 25 dinár. Szubotica, Strossmayerova 11 szám. 406

JOL LAT ES JOL JAR,
ha szemüveget

TENER

szakkoptikusnál vesz. Noviszád, Tanur džić palota, Szubotica, Nićin palota.

Haja fényét, fiatalágát biztosítja, haját tisztítja, táplálja, megerősíti a kipróbáltan kitűnő Orient Henna Sapon. Összes szakküzetekben 12 színben kapható. Győződjék meg csodálatos hatásáról! Postai szétküldés A Blum. Szubotica 107. 4

Okassió! 15 és 16 éves Anker arany női karórák, csaknem teljesen újak, továbbá divatos férfi és női karórák, láncok, lógók stb. jutányos áron kaphatók Krausz órásnál, Noviszád, Pasiceva ul. 32. 7145

Malmosok, raktárból azonnal kaphatók külföldi és belöldi malomkövek, daráláshoz és francia kiörléshez 30—48” Mamuzsics Iván, Szubotica, Zrinyski trg 11. 173

Dió, prima minőségű, egész, 1 kgr. 5 dinár, pucolt 1 kgr. 20 dinár. Sárkózy fűszerüzletében, Noviszád, Zselyevicska 27. Ugyanott tanone felvételük. 7142

„Piki” névre hallgató drótszörű fokszi elveszett. Megtalálóját vagy nyomonra vezetőjét magas jutalomban részesíti a „Lloyd” kávéház tulajdonosa. 7144

Legszebb karácsonyi ajándék az inakönyv. Nagy választék Krécsinél, Subotica. 336

Karácsonyra meglepetés a jó vilány- és gondolatok. — Reklám ár! Komplet 30 dinár! Jó munkáért garanciát a MARICA-szalón, Szubotica, Pasiceva ul. 8. 405

Hotel „Plaza Zelenika”

(Zelenika, Dalmacija)
Kellemer táj tartózkodás. Hő, tiszta szél, Gyönyörű vidék, séta ak. lépcsők nivesenél, nagy kert, kiátás a tenzre.
Napi penzo 50— dinár, havi penzo 1000— dinár

Fajalmák

kiváló, finom és szép steier vidéki uradalmi viszonteladásra rendkívül olcsón!
Ceizler Károly, Szubotica
Telefon: 423

Iparosok! A siker az Ön pezig munkáján függ, mit tervezni a jó áttétellel érhet el. Ezen ezért a legnagyobb gondot Önnek a juttatásra kell fordítania. A legjobb szemüveget, amey az Ön látását jótörző mekka-batja: M. KANTOCI, optikus, Zagreb, ilica 5 Oktogon — Magyarul is beszélünk! 4077

Korcsolya

homoru élesztését vállalom
MEZNERICS
működőrüs, SZUBOTICA, Pasityeva 1.

Krstić-nél

magyar pezsgők „Droste”
fokaji borok bonbonok,
francia likörök Longa
angol pálinkák desszertek

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Noviszád, Kr. Petra II. (Futoski put) 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Felelős kiadó: **Andrzej Dezső**
A kiadóhivatal telefonszáma: **Blazsek Ferenc**
Pretpista — Előfizetés:
Egy óra 28— dinár
(kihordó útján 30 din.)
Három óra 30— dinár
(kihordó útján 86 din.)
Félévre 160— dinár
(kihordó útján 172 din.)
zslazi svakodnevno - Megjelenik naponta
Post. čekovni račun — Postacsekk számla:
Zagreb, 46.692